

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 193

ΑΘΗΝΑΙ 7 ΜΑΪΟΥ 1952

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΚΔ'. ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

Ἡ καταρτισθεῖσα συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Καταστατικοῦ Ὁριστικῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῆς ΚΔ' Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Κλάδου (7-12 Ἰουλίου ἐ. ἔ.), ἐν Ἀθήναις ἔχει ὡς κάτωθι :

Θέμα 1ον.—Λογοδοσία Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Οἰκονομικὸς Ἀπολογισμὸς τῆς Διδασκαλικῆς Ὀμοσπονδίας Ἑλλάδος καὶ τοῦ Διδασκαλικοῦ Βήματος.

Θέμα 2ον.—Ἐκπαιδευτικά.

Δ') Ὁργάνωσις τῆς Παιδείας καὶ Δημοτικῶν σχολείων. — Ἐπὶ τῆς ὀργανώσεως τῆς Παιδείας καὶ τῆς θέσεως τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου ἐν αὐτῇ, ἡ Διοίκησις γενικῶς φρονεῖ, ὅτι αὕτη δεόν νὰ στηρίζεται εἰς τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν, νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς σημερινὰς καὶ αὐριανὰς ἀνάγκας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ νὰ ἐξυψώσῃ τὸ μορφωτικὸν ἐπίπεδον ὄλων τῶν Ἑλλήνων.

Πρὸς τοῦτο τὸ δημοτικὸν σχολεῖον δεόν νὰ γίνῃ ὀκταετές, ἐπεκτεινόμενον μέχρι τοῦ 14ου ἔτους τῆς παιδικῆς ἡλικίας.

Αἱ προτεινόμεναι μεταρρυθμίσεις εἰσαγωγῆς τοῦ παιδιοῦ ἀπὸ τοῦ 5ου ἔτους τῆς ἡλικίας του εἰς τὸ σχολεῖον, δεόν νὰ ἀποκρουσθοῦν ὡς παραβλάπτουσαι τὴν ψυχοσωματικὴν ὑγείαν καὶ τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ, καταβιάζουσαι ἐν ταυτῷ τὸ μορφωτικὸν ἐπίπεδον τῆς μεγίστης πλειοψηφίας τοῦ Ἔθνους.

Διὰ τὰς λεπτομερείας ἡ Διοίκησις παραπέμπει εἰς τὰ κύρια ἄρθρα τοῦ «Διδασκαλικοῦ Βήματος» ἀπὸ τῆς 17 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. καὶ ἔντεθεν.

Β') Διοικήσις Παιδείας. — Ὡς πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Παιδείας φρονοῦμεν, 1) ὅτι τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον δεόν νὰ χωρισθῇ εἰς τμήματα αὐτοτελῆ καὶ ἀνεξάρτητα, ἐν Γνωμοδοτικὸν καὶ δύο Διοικητικὰ Μέσης καὶ Δημοτικῆς, ἵνα ἐπεξεργάζε-ται τὰ ἐπιστημονικὰ θέματα καὶ ἐπαρκῆ πλήρως εἰς τὸ διοικητικὸν του ἔργον 2) Αἱ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τμημαρχοῦ καὶ ἄνω θέσεις τῶν ἀντιστοίχων Δ)σεων τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου καὶ τῶν τμημάτων τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου δεόν νὰ καταλαμβάνωνται ὑπὸ μετακλητῶν δημοίων, οἵτινες κατέχουν τὰ σχετικὰ ζητήματα τῆς διοικήσεως πρὸς καλύτεραν ρύθμισιν τούτων καὶ ἐξυπηρετήσιν τῶν λειτουργῶν τῆς Λαϊκῆς Παιδείας. 3) Εἰς τὰ πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια ἐποπτικά ὁ συμμετέχων Δημοίλος νὰ εἶναι αἰρετός. 4) Ἴνα οἱ Ἐπιθεωρηταὶ ἐπαρκοῦν εἰς τὸ διοικητικόν, ἐποπτικὸν καὶ παιδαγωγικὸν ἔργον των, δεόν νὰ διπλασιασθῶσιν αἱ Ἐκπαιδευτικαὶ περιφέρειαι, κατανεμηθῇ δὲ τὸ ἔργον τῆς διοικήσεως, ἐποπτείας καὶ παιδαγωγικῆς κατευθύνσεως καὶ εἰς ἄλλα ὄργανα. Πρὸς τοῦτο ἐκάστη Ἐκπαιδευτικὴ περιφέρεια νὰ χωρισθῇ εἰς 5—10 Ἐκπαιδευτικὰ τμήματα. Ἐκάστου Ἐκπαιδευτικοῦ τμήματος νὰ προϋσταταὶ διδάσκαλος διευθυντῆς, διδάσκων ἐν τῷ κεντρικῷ σχολεῖῳ τοῦ τμήματος, συγκαλῶν τοπικὰ παιδαγωγικά συνέδρια καὶ καθοδηγῶν τοὺς πρωτοπείρους ἰδίως διδασκάλους εἰς τὸ ἔργον των.

Γ') Μόρφωσις καὶ ἐπιμόρφωσις τοῦ προσωπικοῦ. — Ἴνα ἀνταποκριθῶσιν οἱ διδάσκαλοι εἰς τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις καὶ αὐριανὰς ἀνάγκας τοῦ βετοῦς δημοτικοῦ σχολείου δεόν νὰ γίνῃ καλύτερα ἢ μόρφωσις των εἰς τὰς Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας. Πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ ἐπανδρωθῇ τὸ προσωπικὸν τῶν Ἀκαδημιῶν διὰ παιδαγωγῶν. Νὰ σταλαῶσι δὲ ἀμέσως εἰς τὴν

Εὐρώπην καὶ Ἀμερικὴν ὑπότροφοι δημοδιδάσκαλοι πρὸς εὐρυτέρας παιδαγωγικὰς σπουδὰς. Διότι οἱ δημοδιδάσκαλοι, ὡς ζῶντες τὰ προβλήματα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, θὰ εἶναι οἱ πλέον κατάλληλοι νὰ μορφώσουν ὡς καθηγηταὶ τοὺς νέους διδασκάλους.

Ὡς πρὸς τὴν ἐπιμόρφωσιν τοῦ νῦν ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ τῶν σχολείων, δεόν νὰ ἐπεκταθῇ ἡ Πανεπιστημιακὴ μετεκπαίδευσις καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης. Παρὰ τὴν ἀλλήως δὲ νὰ θεσπισθῇ καὶ Πολυτεχνικὴ μετεκπαίδευσις εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ ἀνασυσταθῇ ἡ Γεωργικὴ διαιτητῆς μετεκπαίδευσις.

Ἡ Διοίκησις φρονεῖ, ὅτι ἡ ἴδρυσις ὑπὸ τῆς Διδασκαλικῆς Ὀμοσπονδίας Παιδαγωγικὸ Ἰνστιτούτου θὰ ὀλοκληρώσῃ τὴν ἐπιμόρφωσιν τῶν διδασκάλων καὶ θὰ δημιουργήσῃ σπουδαίαν Ἑλληνικὴν Παιδαγωγικὴν κίνησιν.

Διὰ τοῦτο νομίζει, ὅτι ἀπὸ τοῦ προσεχέους ἔτους δύναται νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἴδρυσιν Ἀνωτέρου τμήματος Παιδαγωγικῶν Σπουδῶν, εἰς ὃ θὰ κληθῶσι, νὰ διδάξωσι, ξένοι καὶ Ἕλληνες εἰδικοί.

Δ') Διδακτηριακὸν πρόβλημα. — Ἡ Διοίκησις μετὰ τὴν ἐξόρμησιν τῆς 25 Μαρτίου διὰ τὰ ἐρειπωμένα σχολεῖα ἠθέλησε πρωτίτως νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ λαοῦ, τῶν Δήμων, τῶν Κοινοτήτων καὶ τοῦ Κράτους εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ὀξυτάτου διδακτηριακοῦ προβλήματος.

Φρονεῖ ὅτι μιὰ γενναία ἐπιχορήγησις τοῦ Κράτους πρὸς τὰς σχολικὰς ἐφορείας, ἐνίσχυσις καὶ παραχώρησις οἰκοπέδων ὑπὸ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, ἀτέλεια ὑλικῶν καὶ σύστημα αὐτεπιστάσεως κατασκευῆς ὑπὸ τῶν γονέων καὶ διδασκάλων θὰ προωθήσῃ κατὰ πολὺ τὴν λύσιν τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος.

Ε') Ψυχαγωγία τοῦ παιδιοῦ. — Παρὰ τὴν ἀγωγὴν καὶ τὴν διδασκαλίαν δεόν νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ὀρθὴ ψυχαγωγία τοῦ παιδιοῦ, ὕστερα μάλιστα ἀπὸ τοὺς πολέμους καὶ τὰ ποικιλώνυμα ἀντιπαιδαγωγικὰ θεάματα καὶ μέσα. Πρὸς τοῦτο ὁ σχολικὸς κινηματογράφος, τὸ ραδιόφωνον, τὸ κουκλοθέατρο, αἱ σχολικαὶ ἐορταί, αἱ ἐκδρομαὶ καὶ τὰ παιγνίδια, μαζὶ μετὰ τὰς τερπνὰς διηγῆσεις καὶ ἀσχολίας, πρέπει νὰ εἶναι τὰ ψυχαγωγικὰ μέσα. Ταῦτα ὅμως δεόν νὰ τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν ἀρμοσίων προσώπων καὶ ὀργάνων. Διὰ τὴν καλύτεραν ψυχαγωγίαν τοῦ παιδιοῦ καὶ προπαντὸς διὰ τὴν ἠθικὴν προφύλαξιν τῆς παιδικῆς ἡλικίας δεόν νὰ θεσπισθῇ αὐστηρὸς παιδαγωγικὸς ἔλεγχος τῶν παντὸς εἶδους θεαμάτων, δημοσιευμάτων καὶ ἐκπομπῶν ποῦ ἀφοροῦν τὸ παιδί.

Θέμα 3ον.—Ἐπαγγελματικά.

Α') Ἡδὴ μετὰ τὴν δημοσίευσιν σχετικοῦ νόμου διὰ τοῦ ὁποῦ παρέχεται ἡ εὐχέρεια ἰδρύσεως Ταμείου Ὑγείας, δύναται ὁ Κλάδος, ἐὰν εὐρίσκῃ συμφέρουσαν τὴν ἴδρυσιν τοῦ Ταμείου τούτου, νὰ ἐπιδιώξῃ ταύτην. Δεόν ὅμως, νὰ τονισθῇ, ὅτι οἱ πόροι τοῦ Ταμείου τούτου δὲν θὰ προέρχωνται ἐκ κρατήσεως τρίτων, ἀλλὰ θὰ προέρχωνται κυρίως ἐκ κρατήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων, ἀλλὰ καὶ ἐξ εἰσφορᾶς τοῦ Κράτους.

Ὡς πρὸς τὸ πρόβλημα τῆς στεγασέως, ἐπίσης κατὰ τὴν γνώμην μας, τοῦτο δύναται νὰ ἀντιμετωπισθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ἡ σοβαρὰ ἐπιβάρυνσις τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐκ τῶν διαφόρων ἐπιτακτικῶν ἀναγκῶν εἶναι τοιαύτη, ὥστε ἐπὶ τοῦ

παρόντος δὲν δυνάμεθα νὰ ὑπολογίζωμεν ἐπὶ τῆς κρατικῆς βοήθειας.

Β') **Διαβάθμιαι.**—Ἐλπίζομεν ὅτι μέχρι τῆς συγκλήσεως τῆς Γεν. Συνελεύσεως τὸ θέμα τῆς διαβαθμίσεως τῶν δημίων θὰ ἔχη λάβει εὐτυχῆ τροπὴν.

Πάντως ἡ κατάκτησις τῶν βαθμῶν Διευθυντοῦ Β' καὶ Α' εἶναι συνηρημένη μετὰ τὴν ἄρθρωσιν τῶν σχολείων καὶ τὴν δημιουργίαν τῶν ἐκ τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν ὑπαγορευόμενων θέσεων. Αἱ εισηγήσεις ἐπὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν θεμάτων παρέχουν μίαν μορφήν λύσεως τοῦ προβλήματος αὐτοῦ.

Γ') **Οἰκονομικὰ αἰτήματα τοῦ Κλάδου.**—Τὸ θέμα αὐτὸ ἀπησχόλησε πάντοτε τὰς Γεν. Συνελεύσεις καὶ ἔχουν διατυπωθῆ ἐπ' αὐτοῦ σαφῆ τὰ αἰτήματα.

Ἡ ἐπιδίωξις, μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μισθολογίου, ἄλλων ἐπιδομάτων γίνεται ἐν ὁμοφωνίᾳ μετὰ τὴν ΑΔΕΔΥ ὡς π.χ. τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας, οικογενειακῶν βαρῶν κλπ., ἀντιθέτως, ἡ χορήγησις ἄλλων ἐπιδομάτων γίνεται ἀφορμὴ διαιρέσεως τῶν ὑπαλλήλων.

Κατὰ τὴν γνώμην μας ὁ κλάδος πρέπει νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐπὶ τῆς βάσει γενικῶν ἀρχῶν χορήγησιν τῶν ἐπιδομάτων, διότι, ἄλλως, ἡ συνεργασία τῶν ὑπαλλήλων κινδυνεύει νὰ διαταραχθῇ ἐπικινδύνως πρὸς ζημίαν καὶ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῆς Πολιτείας.

Θέμα 4ον.—Μέγαρον Διδακταλικῆς Ὁμοσπονδίας.

Μετὰ τὴν πεποίθησιν ὅτι μέχρι τῆς Γεν. Συνελεύσεως θὰ ἔχη ἀγορασθῆ οἰκόπεδον, ἴσως δὲ γίνῃ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς θεμελιώσεως τοῦ Μεγάρου, προτείνομεν ὅπως μελετηθῇ τὸ πρόβλημα τῆς Διοικήσεως τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ. Ἐπίσης δεόν νὰ μελετηθῇ τὸ θέμα τῶν ὑπηρεσιῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ στεγασθοῦν εἰς τὸ Μέγαρον καὶ γενικῶς πᾶν ζήτημα προκύπτον ἐκ τῆς λειτουργίας τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν.

Θέμα 5ον.—Ὁργανωτικά.

Α') **Σχέσεις μετὰ ὀργανώσεις καὶ ὑποδείξεις ἀντιπροσώπων.**—Νομίζομεν ὅτι ἡ ὑπαρξις τῆς ΑΔΕΔΥ πρέπει νὰ διασφαλισθῇ. Ἀναγνωρίζομεν ὅτι τελευταίως ὑπέστη μίαν κρίσιμον δοκιμασίαν. Τὸ γεγονός δὲν χωρὶς αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν χάραξιν σαφῶς τῶν γραμμῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων νὰ κινῶνται αἱ σχέσεις ἡμῶν πρὸς τὰς ἄλλας ὀργανώσεις.

Ἐπίσης νομίζομεν, ὅτι ἡ ὑπόδειξις τῶν εἰς αὐτὰς ἀντιπροσώπων πρέπει νὰ γίνεται ἀπὸ τὴν Γεν. Συνέλευσιν.

Β') **ὑποδείξεις αἰρετοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβούλου.**—Οἱ Σύλλογοι δεόν νὰ συγκεντρώσουν πληροφῶριαν καὶ νὰ ὑποδείξουν ἐκεῖνους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἀντιπροσωπεύουσιν τὸν Κλάδον εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις εἶναι κατὰ τὴν γνώμην μας τὸ πλέον ἀρμόδιον ὄργανον νὰ συζητήσῃ τὸ θέμα καὶ νὰ λάβῃ σαφεῖς καὶ συγκεκριμένας ἀποφάσεις. Ἡ ἀναβολὴ τοῦ θέματος αὐτοῦ θὰ δημιουργήσῃ ζητήματα καὶ διὰ τὸν Κλάδον καὶ διὰ τὴν μέλλουσαν νὰ προέλθῃ Διοίκησιν.

Γ') **Ὁργάνωσις τῶν Συλλόγων.**—Παρ' ὅτι ἡ ὀργανωτικὴ διάθεσις τῶν Συλλόγων εἶναι ἱκανοποιητικὴ, ἐν τούτοις ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι πρέπει νὰ καταβληθῇ ἔντονος προσπάθεια διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς πίστεως εἰς τὴν ἀξίαν τῆς ὀργανώσεως.

Δ') **Ὁργάνωσις γραφείων Διοικήσεως.**—Ἡ πεῖρα μᾶς ἔχει πείσει ὅτι δεόν νὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ σοβαρῶς τὸ ζήτημα τῆς ὀργανώσεως τῶν γραφείων. Συγκεκριμένως θὰ πρέπει νὰ παρασχεθῇ ἡ εὐχέρεια εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ προέλθῃ Διοίκησιν, ὅπως διορίσῃ Διευθυντὴν γραφείων, εἰδικὸν γραμματέα, ὑπηρεσίαν τύπου, ὑπηρεσίαν παρακολούθησεως Παιδαγωγικῆς κινήσεως ἐν τῇ ἡμετέρᾳ καὶ ἐν τῇ ἑξῆ. Ὁπλιζομένη ἡ Διοίκησις μετὰ εὐχέρειαν τῆς ἐπιλύσεως τῶν θεμάτων αὐτῶν θὰ πρέπει νὰ ἐκπονήσῃ κανονισμὸν ἐσωτερικῆς λειτουργίας τῶν γραφείων.

Θέμα 6ον.—Διδακταλικὸν Βῆμα.

Παρὰ τὰς σοβαρὰς προσπάθειαις τῆς Διοικήσεως διὰ τὴν ταχέαν διεκπεραίωσιν τοῦ Βήματος, ἐν τούτοις τὸ πρόβλημα αὐτὸ δὲν ἐλύθη ἱκανοποιητικῶς.

Κατὰ τὴν γνώμην μας οἱ Σύλλογοι θὰ πρέπει νὰ χωρίσουν τὰς περιφέρειαις τῶν εἰς τμήματα, οὕτως ὥστε τὸ Βῆμα νὰ ἀποστέλλεται εἰς τὰ τμήματα. Ἡ ἑκτασις τῶν τμημάτων πρέπει νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε τὸ Βῆμα νὰ διεκπεραῖοῦται ἅμα τῇ ἀφίξει του. Ὁπωσδήποτε δὲν ἔνας σοβαρὸς λόγος τῆς βραδύτητος εἶναι καὶ ἡ βραδεία ἐνημέρωσις ἀπὸ μέρους τῶν Συλλόγων διὰ τὰς διαγραφὰς ἢ νέας ἀγγραφὰς.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Η ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΧΙΟΥ

Τοῦ κ. Ι. ΒΙΟΥ, Προέδρου Διδακτοῦ Συλλόγου Χίου

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὅλοι, ὅτι κάθε εἶδος καλλιέργειας ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸ ἄτομο μίαν σταθερὴν προσπάθειαν. Ἡ καλλιέργεια τοῦ πνεύματος ἀπαιτεῖ μίαν πνευματικὴν προσπάθειαν, καλλιέργεια τοῦ ἥθους ἠθική! Ἡ καλλιέργεια τοῦ ἐπαγγέλματος, ἐπαγγελματική. Ὄταν τὸ ἄτομο βρεθῇ σὲ μίαν ὁμάδα ἀτόμων, ποῦ κινεῖται ἀπὸ τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμό, γιὰ νὰ πετύχουν τὸν ἴδιον ἀντικειμενικὸ σκοπὸ, ἀδελφάν τὴν προσπάθειά του, γιὰτὶ πληθαίνουν οἱ εὐκαιρίες ποῦ τοῦ προσφέρονται. Εἶναι λοιπὸν ἀπαραίτητο γιὰ τὴν ἀξίωση ποῦ τὸν προσφέρει τῶν ἀτόμων νὰ δημιουργηθοῦν εὐκαιρίες. Καὶ δεῖν πολλοὶ ἄνθρωποι καταβάλουν μίαν προσπάθειαν γιὰ νὰ εὐρύνουν τὴν μόρφωσίν του γύρω ἀπὸ τὸ ἐπαγγελματικὸν, τότε ὁ μέσος ἄνθρωπος εὐκολα μπορεί νὰ καταβάλῃ προσπάθειαις, γιὰ νὰ μορφωθῇ κι' αὐτὸς μαζί τους.

Γιὰτὶ μετὰ τὶς εὐκαιρίας ποῦ παρουσιάζονται εἰς τὴν ὁμάδα συζητήσεως ἀδελφάν τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ διδασκαλίαν εἰς τὴν οὐσίαν τῶν πραγμάτων καὶ ζητεῖ μίαν ἀπάντησιν εἰς τὰ διάφορα ἐρωτήματα ποῦ τοῦ παρουσιάζονται. Ζητεῖ τὸ γιὰτὶ! Καὶ δεῖν ὁ ἄνθρωπος ἐμβαθύνῃ καὶ ἐξετάσῃ ὅλα τὰ γιὰτὶ δὲν μπορεί παρα νὰ πετύχῃ καλύτερα εἰς τὸ σκοπὸ ποῦ ἐπιδιώκει. Κανένας ἄνθρωπος δὲν δέχεται τὴν ἀλήθειαν ἀν δὲν τὴν ἀγαπᾷ μὲ τὸ ἴδιον τὸ χέρι.

Ἐμεῖς οἱ διδάσκαλοι ποῦ μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν μας ἀπὸ τὰς διδασκαλείαις καὶ τὶς Ἀκαδημίας διορίζομασθε σὲ κάποιο μακρὸν χωριῖο, δὲν ἔχομεν τέτοιαις εὐκαιρίας, γιὰ νὰ καταβάλωμεν προσπάθειαις γιὰ τὸν ἐπαγγελματικὸν καὶ καταρισμὸν καὶ τὴν ἐξήγησιν τῶν διαφορῶν ἐγὼ, ποῦ μᾶς παρουσιάζονται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὕψιλου λειτουργήματος τὸ ὁποῖο μᾶς ἀναθέτει ἡ Πολιτεία. Τὸ Κράτος μᾶς ἀναγορίζει τὴν ἀνάγκη τοῦ ἐπαγγελματικῶν μᾶς καταρισμοῦ, δημιουργοῦ τὴν διητὴν μετεκπαίδευσιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὸ ὁποῖο κάθε χρόνον μετεκπαιδεύονται περίπου 50 διδάσκαλοι. Ὁ ἀριθμὸς δὲν εἶναι ἀποφασιστικὸς μετὰ τὸν μεγάλον ἀριθμὸν τῶν ὑπηρετούντων διδασκάλων εἶναι ἐλάχιστος καὶ δὲν λύει τὸ μεγάλο πρόβλημα τῆς ἐπιμορφώσεώς μας. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη νὰ βρεθῇ ἕνας τρόπος γιὰ μίαν πλατυτέρα ἐπιμόρφωσιν τοῦ κλάδου μας, εἰς τὴν ὁποία ὁ μέσος δάσκαλος νὰ βρῇ εὐκαιρία νὰ μορφωθῇ καὶ νὰ καταρισθῇ ἐπαγγελματικῶς.

Τὸν τρόπον αὐτόν, τὸν βρήκαν οἱ διδάσκαλοι τῆς Χίου, μετὰ τὴν καθήρυσιν τῶν μνησίων μορφωτικῶν συγκεντρώσεων, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὶς εὐκαιρίας τῶν διαλογικῶν συζητήσεων καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν διαφορῶν θεμάτων ἀπὸ τοὺς διαφόρους εισηγητὰς παρέχουν τὶς ἀπαιτούμενας εὐκαιρίας γιὰ τὴν ἐπιμόρφωσιν ὅλων. Γιὰτὶ οἱ εισηγήσεις δὲν γίνονται ἀπὸ ὀρισμένους δασκάλους, ποῦ ἔχουν τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν θέλησιν γι' αὐτὸ ἀλλὰ ἀνεξαρτήτως ἀπ' ὅλους. Ὅλοι οἱ δάσκαλοι τῆς Χίου χωρισμένοι εἰς 8 τμήματα ἐξετάζουν κάθε μῆνα ἕνα θέμα ἢ ἀναλόγου ἕνα παιδαγωγικὸ ἢ ψυχολογικὸ σύγγραμμα, μετὰ τὴν σχετικὴν κριτικὴν του.

Τὴν παραμονὴν τῆς συγκεντρώσεως ὀρίζονται διὰ κλήρου οἱ εισηγητὰς καὶ ἐπακολουθεῖ διαλογικὴ συζήτησις εἰς τὴν ὁποία ὅλοι λαμβάνουν ἐνεργὸ μέρος.

Δὲν ἀπέχομα δὲ τῆς ἀλήθειας ἀν δώσωμεν εἰς μορφωτικὰς ἀπὲς συγκεντρώσεις τὶς ὁποῖαι καθιέρωσεν εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν καὶ περιφέρειαν ὁ ἐμπνευσμένος καὶ ἀκούρατος Ἐπιθεωρητὴς μας κ. Κωνίνος Μπάλλας τὸ ὄνομα «Πλατεῖα Μετεκπαίδευσιν τῶν Δασκάλων». Μιστῶ δὲ νὰ

συμφωνήσουν μαζί μου ὅλοι οἱ ἀναγνώστες τοῦ παρόντος, ἀν ἀναφέρω ὅτι κατὰ τὸ φετινὸ ἔτος ἐκτός ἀπὸ τὶς ὑποδειγματικὰς διδασκαλίας οἱ διδάσκαλοι τῆς Χίου ἔλαβαν ἐνεργὸ μέρος εἰς τὰς κάτωθι ἐργασίας:

1) Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος, ἀνάγκη προσαρμογῆς αὐτοῦ μετὰ τὶς τοπικὰς συνθηκὰς καὶ ἀνάγκαις μὴ ἀποτελεσματικῆς ἐκδοσῆς βιβλίου, τὸ προσήκον Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα τῆς περιφέρειαις, γιὰ νὰ δυνηθοῦν ὅλοι οἱ διδάσκαλοι νὰ ἐφαρμόσουν, τὰ νέα πορίσματα εἰς τὸν σχολεῖόν τους.

2) Ἀνάπτυξις τοῦ θέματος: οἱ ἱστορικὸι σταθμοὶ τῆς φυλῆς μας. Προτερήματα καὶ ἐλάττωμα τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡ ἱστορία τῆς νήσου Χίου καὶ τὰ γνωρίσματα τῶν κατοικῶν τῆς.

3) Ἀνάλυσις καὶ κριτικὴ τοῦ ἔργου: Διδακτικὴ τοῦ σχολεῖου ἐργασίας Ν. Καραχρήστου, Τεύχους Γ'.

4) Ἀνάλυσις καὶ κριτικὴ τοῦ ἔργου: Ἡ Ψυχολογία ἀτομικῶν διαφορῶν Παρασκευοπούλου.

Θὰ ἐπακολουθήσουν δὲ κατὰ τοὺς ὑπολοίπους μῆνας:

1) Ἀνάλυσις καὶ κριτικὴ τοῦ ἔργου: τὰ Βασικὰ προβλήματα τῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ κ. Κ. Μπάλλας.

2) Ἀνάλυσις τοῦ ἔργου τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβούλου Γ. Ζομπάνη: Τὸ Ἐγκόλιον τοῦ νέου Διδακτοῦ.

3) Ποιοὶ σύγχρονοι ποιητὰς καὶ λογογράφοι καὶ ἱστορικοὶ τῆς Νεοελληνικῆς λογοτεχνίας.

4) Ἀνάλυσις Β' τμήμου τῆς Γεν. Διδακτικῆς Ἐξαρχοπούλου.

5) Ἀνάλυσις τοῦ βιβλίου κ. Σούρλα «Συγκεντρωτικὴ Διδακταλία καὶ τὸ Νεώτερον Πρόγραμμα».

6) Ἀνάλυσις τοῦ βιβλίου κ. Χάρη Πάτου «Κέντρα Διαφορῶν».

Παράλληλα μετὰ αὐτὰς τὶς ἐργασίας οἱ διδάσκαλοι παρακολουθοῦν τὶς ἐργασίας τῶν Προτύπων, ἀνταλλάσσουν ἐπισκέψεις καὶ προσπαθοῦν νὰ ἐφαρμόσουν εἰς τὸν σχολεῖόν τους τὰ πορίσματα ποῦ ἐξάγονται ἀπὸ τὴν ἐκτελεστικὴν συζητήσιν γιὰ τὸ καλὸ τῶν παιδιῶν καὶ τῆς Λαϊκῆς Παιδείας. Πάντοτε ὑπὸ τὴν διαρκῆ παρακολούθησιν καὶ καθοδήγησιν τοῦ ἀρίστου Ἐκπαιδευτικοῦ καὶ λαμπροῦ ἀνθρώπου κ. Κωνστ. Μπάλλας, τοῦ ὁποίου τὸ διάβη ἀπὸ τὴν ἐκπαιδευτικὴν καὶ περιφέρειαν θὰ ἀφήσῃ ἀνεξίτηλα ἰχνη. Δὲν ζητᾷ μόνον, ἀλλὰ δίδει. Δὲν ζητᾷ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐργασίαν ἀλλὰ ἐργάζεται ὁ ἴδιος. Ἐνα οἱ δάσκαλοι δύο ἐκείνους. Δὲ νοθεύει μόνον ἀλλὰ ἐφαρμόζει. Εἶθε τὸ παράδειγμα του νὰ ἀκολουθήσουν ὅλοι οἱ προϊστάμενοι τῆς Λαϊκῆς Παιδείας γιὰ τὸ καλὸ τοῦ Δασκάλου καὶ τῆς Κοινωνίας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Ἡ Διοίκησις τῆς Ὁμιλίας Θεωρεῖ ὑποχρεωσίν τῆς, ὅπως εὐχαριστήσῃ θερμῶς τὸν ἐκλεκτὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν Δημ. Σχολείων Χίου κ. Κων. Μπάλλαν, τὸν συνδικαλιστὴν Πρόεδρον τοῦ Συνδέσμου κ. Ἰωάν. Βίον, τὸν Διοικ. Συμβούλιον καὶ ἀπάντας τοὺς συναδέλφους, οἵτινες ἐπεδεδίωξαν προθύμην συμπαραστάσεως εἰς τὰς ἐπιδημίας τῆς Διοικήσεως, ὅπως λαμπρῶν σημειώσῃ ὁ Κλάδος ἐπιτυχίαν εἰς τὴν σπουδασίαν αὐτοῦ διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν καταθεσθέντων διδασκαλιῶν καθὼς καὶ διὰ τὴν ἐδρυμένην διάθεσιν τοῦ βιβλίου τῆς Ὁμοσπονδίας. Ἐκίσως καὶ διὰ τὰς πρὸς τὸν περιοδεύοντα ἀντιπροσώπων τῆς Διοικήσεως παρασχεθείσας διευκολύνσεις καὶ ὑποστηρίξεις εἰς τὰς προσπάθειαις του.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ

Του κ. ΛΕΩΝΙΔΑ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ, Διδύλου
του Πρωτ. Σχ. τής Μαρσαλείου Παιδ. 'Ακαδημίας

Είς τας πρωϊνας εφημερίδας τής 13ης λήγοντος μηνός εδημοσιεύθη ανακοίνωσις τής 'Ομοσπονδίας λειτουργών Μ. Ε. περιλαμβάνουσα τὰ πορίσματα τής έκτακτου Συνελεύσεως του κλάδου, ή όποία ήσυχολήθη μέ τήν μελετωμένην εκπαιδευτικήν μεταρρύθμισιν.

Δι' ήμας ενέχει δλος ιδιαιτέρων σημασιών τού όπ' όριθ. 6 πόρισμα τής Συνελεύσεως, έχον ούτω: «Ός πρός τήν ήλικίαν των τροφίμων των Σχολείων Μ. Ε. φρονεί ότι οδοι δύνανται να προσέρχονται εις αυτά από του 11ου έτους τής ήλικίας των, όστε ή παραμονή των κανονικώς φοιτώντων να μη παρατείνεται πέραν του 18ου έτους τής ήλικίας των, έφ' όσον εκ των πορισμάτων τής Φιλολογικής 'Επιτομήσ η είναι δυνατή ή κατά ένα έτος ενωρίτερον φοιτησι των μαθητών εις τό Δημοτικόν Σχολείον. Περὶ τούτου πρέπει να κληθώσιν ειδικοί παιδαγωγοί να διατυπώσουσ ύπευθύνως τας γνώμας των».

Είμαι βέβαιος ότι τό θεμελιώδες τούτο διά τήν εκπαίδευσιν ζήτημα θ' άπασχολήσ η σοβαρώς και πάλιν τήν Διδασκαλικήν 'Ομοσπονδίαν και τούς ειδικούς παιδαγωγούς.

Δέν θα άποκρουσθ ή όμως, έλπίζω, και ή εισφορά τής περας ενός άπλου λειτουργού τής στοιχειώδους εκπαίδευσως, ό όποιος θέλει να όμιλήσ η διά τού «Διδ. Βήματος» πρός τούς γονείς, τούς διανοουμένους, τούς πολιτικούς, όσοι επηρεάζουσ τήν ζωήν του λαού μας εις τρόπον, όστε ή μελετωμένη μεταρρύθμισις να άποβή εις όφελος του παιδιού και τής κοινωνίας».

Κατά τήν έκτακτον αυτήν Συνέλευσιν των λειτουργών τής Μ. Ε. ήγένετο θεκτόν όσως ή Μ. Ε. γινή έπιστατή, χωρίζομένου του σημερινού έξεταξίου Γυμνασίου εις δύο κύκλους.

Είς τόν πρώτον τριετή κύκλον, άνάλογον περίπου πρός τό παλαιόν 'Ελληνικόν Σχολείον, ζητεί να εισέρχονται οι μαθηται από του 11ου έτους τής ήλικίας των. Δέχεται δηλαδή ή Συνέλευσις όσως μη περιορισθ ή έξεαυτης φοιτησι εις τό Δημοτικόν Σχολείον, αλλά διά να μη παρατασθ ή αυτη εις τούς Γυμνα-

σιακούς κύκλους πέραν του 18ου έτους τής ήλικίας των. 'Ζητεί όσως, εάν και ή ψυχολογική έπιστήμη συμφωνήσ η, τὰ παιδια προσέρχονται εις τό Δημοτικόν Σχολείον ένα έτος ενωρίτερον. Με άλλους λόγους ζητείται κατ' όσοιαν ό περιορισμός τής φοιτησεως εις τό Δημοτικόν Σχολείον κατά έν έτος, εις εποχήν κατά τήν όποίαν έχει γίνει θεκτόν ότι πρέπει ν' αυξησθ ή φοιτησι εις αυτό κατά δύο άκόμη έτη.

'Εκ τής περας μας όμως γονείς και διδασκαλοι έχομεν βεβαιωσθ ή, ότι τό παιδι των 5 έτών είναι σωματικώς και πνευματικώς άνίκανον να βαστάσ η τό βάρος των μαθητικών καθηκόντων. Συναντινται βέβαια και παιδια μέ σωματικόν διάπλασιν, νοητικώς δεξιοτήτας και ψυχικώς λειτουργίας άνωτέρας από τόν συνήθη τύπον, αλλά τὰ παιδια αυτά θα ήτο δυνατόν να τὰ προσβήσωμεν εις άνωτέραν τάξιν, εάν δέν άπηγόρευον τούτο οι κείμενοι νόμοι. 'Η ώριμανσις όμως αυτών των όλιγων, είναι φανερόν, δέν ήμπορεί να ύποχρεώσ η τούς πολλούς εις φοιτησιν κατά έν έτος ενωρίτερον.

Είμαι άληθές, ότι και πρό 120 έτών διά τού από 6)18 Φεβρουαρίου 1834 Νόμου, κατέστη ύποχρεωτική ή φοιτησι εις τό Δημοτικόν Σχολείον από του 5 έτους. Φαντάζομαι όμως ότι δέν άποτελεί καινοτομία και πρόσοδον ό άναγκρισμός αυτών των όποιον όλοι οι μεταγενεστέρως νομοθετήσαντες κατήργησαν, έπιτρέψαντες τήν φοιτησιν εις τό Δημοτικόν Σχολείον μετά τήν συμπλήρωσιν του δού έτους.

Μάς είναι έπίσης γνωστή ή διά των νομοσχεδίων του 1913 εισαχθεΐσα καινοτομία, δι' ής καθίστατο ύποχρεωτική ή φοιτησι και εις τὰ Νηπιαγωγεία από του 4ου έτους. Τό μέτρον όμως αυτό έμεινεν εν σχεδίη, διότι τὰ Νομοσχέδια αυτά δέν ήψηφισθησαν. Τό Κράτος άλλως τε τότε, άν εκέκθησ η να λάβη τό μέτρον, τό έκαμαν δι' έθνικούς λόγους και δι' ώριμαμένας περιοχάς εις τας όποίας λόγω τής πολυπλοκής δουλειάς οι 'Ελληνικοί πληθυσμοί μαζί με τήν έλευθερίαν είχαν χάσει και τήν γλώσσαν των.

Λειτουργούν βέβαια και σήμερα

Νηπιαγωγεία εις πόλεις και περισσότερον εις τὰ χωρία των Βορείων άπαρχών τής Πατρίδος μας, αλλά ή φοιτησι εις αυτά είναι προαιρετική.

Και εις τήν Μαρσαλείου Παιδαγωγικήν 'Ακαδημίαν έλαιούργει μέχρι του παρελθόντος 'Ιουλίου Νηπιαγωγείον εις να εύρισκουν εύκαιρίαν αναπαύσεως αι μητέρες και να προσθέουσ σκοποδρες σέ μάς. Χρήσιμον όμως είναι να σημειωσθ ή, ότι τό νήπια αυτά προσήρχοντο μόνον τό πρωί και κατά μίαν ώραν βραδύτερον από τούς άλλους μαθητάς του Σχολείου συνοδευόμενα πάντοτε υπό των γονέων των ή άλλου τινός προσώπου και δι' άτομικόν ή δημοσίον μεταφορικό μέσο.

Δεδομένον όμως ότι ή 'Ελλάς δέν είναι 'Αμερική, όπου και οι έργαται έχουσ ιδιόκτητον αυτοκίνητον, ποίος θα τολμήσ η να προσβήσ η και τούτο τό βάρος εις τόν 'Ελληνα άγρότην, έργάτην και υπάλληλον, να συνοδούσ η δηλαδή τὰ παιδια του εις τό Σχολείον. Διότι άνευ συνοδού είναι αδύνατον να μεταβή τό παιδι των 5 έτών εις τό Σχολείον είτε εις πόλιν είτε εις χωριό κατοικεί.

'Ακόμη ποιός μπορεί να Ισχυρισθ ή, ότι τό Σχολείον θα είναι κέντρον ένθα ως εις οικογενειακόν περιβάλλον θα καλλιεργής η και θα προάγεται ή σωματική, ή ψυχική και ή διανοητική κατάστασις των τροφίμων και θα τίθενται τὰ θεμέλια διά τήν μόρφωσιν των ήλικών προσωπικότητων; Είς ένα τοιοϋτον Σχολείον τό έργο των διδασκάλων θα είναι παιδοκομικόν μάλλον και όχι διδασκικόν. 'Αλλ' ως γνωστόν οι διδασκαλοι είναι άνίκανοι διά τοιοϋτον έργο.

'Αλλά και ή διασπορά των οικιών των χωρίων δέν ήπιτρέπει τήν φοιτησιν εις τό Δημοτικόν Σχολείον από του 5ου έτους. Παίρνω ως παράδειγμα τούς συνοικισμούς τής Φιλοθέης και του Χολαργού, των όποιων ό οικιστικός χαρακτήρ όμοιάζει μέ τὰ περισσότερα χωριά τής Πατρίδος μας.

Χολαργός 3.000 περίπου κάτοικοι. Τετρατάξιον Σχολείον 180 μαθηται. Φιλοθέη 2.000 περ. κάτοικοι 4)ξίον Σχολείον 135 μαθηται.

'Ο αριθμός των μαθητών είναι τόσο μικρός έν συγκρίσει πρός τόν πληθυσμόν διότι εις τούς Συνοικισμούς αυτών λειτουργούν και ιδιωτικά σχολεία, αλλά και διότι έξυπηρετούν τας εκπαιδευτικάς αυτών άνάγκας τὰ πλησίον αυτών κείμενα σχολεία τής Φιλεκαϊδευτικής 'Ε-

ταιρίας και τό 'Αμερικανικόν Κολέγιον.

'Ο Χολαργός ως οικισμός εκταίνεται από βορρά πρός Νότον εις μήκος 2 χιλιομέτρων περίπου και από δυσμόν πρός ανατολής ενός χιλιομέτρου τό τβιο και ή Φιλοθέη. 'Ας πάρωμε τώρα ένα χωριό τής Μακεδονίας μέ τόν αυτον πληθυσμόν και τήν αυτην διασποράν των οικιών. Ός τοιοϋτον παίρνω τό Πλατύ τής περιφερείας Θεσσαλονίκης. 'Ας παρακολουθήσωμεν τώρα στοργικά τό παιδάκι των 5 έτών στήν καθημερινήν του όδοιπορίαν πρός τό Σχολείον, τό όποιον κατά κανόνα εύρίσκειται εις τήν άκρην του χωριού. Τό παιδι λοιπόν αυτό των 5 έτών είναι ύποχρεωμένον χωράτο ή νησιτικό, ήλυγυμον ή άνυπόδητον, πρωί — άπόγευμα μέ τήν παγανία του χειμώνα και τό λιούρι του καλοκαίριου να βαδίζη 1)2 και 1)2 ώρας τό πρωί και 1)2 και 1)2 ώρας τό άπόγευμα για να μεταβή εις τό σχολείον, όπου βέβαια δέν τό περιμένουσ τὰ χάδια και ή στοργή τής μητέρας και όπου θα στεγνώσουσ επάνω του τὰ βραγμένα φορέματά του και θα ξεπρησθουν τὰ παγωμένα χέρια και πόδια του.

Δι' ήμας είναι ασπλαγχη μιά τέτοια μεταχειρίσις του μικρού 'Ελληνόπουλου. 'Εκτός αυτου, πως είναι δυνατόν τό παιδι να θεωρησ τό σχολείον ως συνεχεται τό σπιτιού του και να τό άγαπήσ η, όταν για να τὰ φθάσ η εις αυτό ύφισταται τόσην ταλαιπωρίαν;

'Η πρότασις τής 'Ομοσπονδίας λειτουργών Μ. Ε. ός άντικοινωνική, άντιπαιδαγωγική, άντιοικονομική, πιστεύω ότι θ' άπορριφθ ή όχι μόνον διά τὰ καταστρεπτικά άποτελέσματα τής επί των μαθητών, αλλά και διά τήν έπιβλαβή έπιδρασιν τής επί των λειτουργών του Λαϊκού Σχολείου.

Τό έργο του διδασκάλου δέν είναι όσως πρό 20 και 30 έτών άκόλον. Τά άποτελέσματα τής εργασίας του σήμερα, παρά τό γεγονός ότι είναι άριώτερον κατηγορητέοι οι διδασκαλοι και ή Παιδαγωγική άντιμετωπίζη έπιτυχίστερον τα προβλήματα του παιδιού, είναι μετριώτερα, διότι άλλοι παράγοντες Ισχυροί παρεμποδίζουν τό μορφωτικόν έργο του σχολείου.

'Εάν λοιπόν προσθέσωμεν και νέα έμβόδια εις τήν λειτουργίαν των σχολείων, δέν θα ήτο έξω τής πραγματικότητος κανείς, άν έλεγεν ότι διά τού τρόπου αυτου ό 'Ελληνικός Λαός καταδικάζεται εις τό σκότος τής άμαθείας. Α. Χ.

ΕΚΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Του συναδέλφου κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ
Διευθυντού Α' Σχολείου 'Αριδαίας

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

«'Η ψυχή του Διδύλου και του παιδαγωγού πρέπει να κρησπάζεται από διπλήν άρέσκησ η, δηλ. άρέσκησ η πρός τας αξίας του πνευματικού πολιτισμού άφ' ενός, και άρέσκησ η πρός τήν υιοίαν και τό παιδι γενικά άφ' άλλου».

Και όπου αυτή άκριβώς ή διπλή άρέσκησ η γίνεται αισθητή σαν ένα κύμα, τὰ όποίον έξορμά εν των έσω πηγών τὰ έξω, ενεί εύρυσταύρωτα ενώπιον τής πραγματικής παιδαγωγικής άγμοσφαίρας και άνεκρύβωμεν τήν όδωσιν και τήν λειτουργίαν τής ψυχής του έλληνοσ διδασκαλίαν και του πραγματικού παιδαγωγού».

'Από τό σύγγραμμα του κ. Εύρειπίου Σούβλα «Συγκρητιστική Διδασκαλία και Νεώτερον Περίγραμμα».

Μιά λαϊκή μας παροιμία πολύ σοφά λέγει: «'Ο, τι μαγειρεύει κανένας, κείνο τρώγει. Κοντά σ' αυτή ύπάρχει και μιá άλλη συγγενική, που θέλει να ή ή τό ίδιο πράμα μέ άλλα όμως λόγια: «'Οπως στρώσ η κανένας, έτσι κοιμάται».

'Απ' αυτές τής σκέψης ξεκινώντας κανένας σαν δάσκαλος και σαν παιδαγωγός, πρέπει να φροντίσ η να μαγειρέψ η στο σχολείο του και για τό καλό των μαθητών του νόστιμο, χορταστικό και θρηπτικό πνευματικό φαγι, πρέπει να στρώσ η καλά τό ψυχικό κρεβάτι του παιδιού για να κοιμησθ ή άνεταυτικά, ήσυχα και να χορτάσ η τόν όπνο τής ψυχής και του πνεύματος.

'Ετσι μπαίνομεν άμορφα στο ζήτημα τής σχολικής και έξωσχολικής όργάνωσος του Σχολείου από τήν δεξιοταχία του δασκάλου.

Μάς είναι γνωστό πως τό Νέο Σχολείο, τό καλούμενο Σχολείο

Ζωής, Άυτενεργείας, Άράσεως, Πράξεως και 'Εργασίας, παραδέχεται τέσσαρες βασικές μορφές τής άγωγής του ανθρώπου: 1) Τήν μάθησ η (διδ)λία καλούμενη, 2) τήν εργασία (χειροτεχνική και πνευματική), 3) τό παιγνίδι και 4) τήν γιορτή (ψυχαγωγία και εόθυμια).

Δύο από τες παραπάνω θεμελιώδεις μορφές, ή έργασία και ή γιορτή, έχουσ τεράστια σημασία και σπουδαιότητα για τήν έσωσχολική ζωή του ατόμου, πιδ πολύ όμως για τήν μετέπειτα, τήν έξωσχολική ζωή του συγχρονισμένου και πολιτισμένου ανθρώπου.

Στην έργασία, δηλ. στήν προπαρασκευή και τήν άσκηση για ένα έπάγγελμα, ζοδεύεται αρκετός χρόνος, ίσως και περισσότερος κείνου του ζοδευοίαν άλλοτε για τήν κυρίως διδασκαλία κατά τό στάδιο τής σχολικής ήλικίας. Διά τούτον άκριβώς τόν λόγο, Ισχυρότερη είναι ή σημασία τής επαγγελματικής εργασίας για τήν συνηγή διάπλασ η του πνεύματος και του χαρακτήρος του ανθρώπου σήμερα.

Γι' αυτην τήν δικολογημένη αιλία γίνεται και ό τόπος παιδαγωγικός θόρυβος, χύνεται τόση μελάνη και ζοδεύεται τόση πολύτιμη έγκυφαλική φοιά οόσια από τούς παιδα-

γωγούς τής συγχρόνου εποχής, για τό Σχολείον 'Εργασίας ή Άυτενεργείας από τούς Πεισταλότ η του 20ου αϊώνος, από τούς Διόδοικους τής γερμανικής παιδαγωγικής σκέψης, τόν δισόμομο Κερσενστάινερ και τόν πολυθρόλητο Γκάουτικ.

'Ανάγκη όμως ψυχολογική, παιδαγωγική και βιολογική, σαν έπιστημονες και παιδαγωγοί που όποτιθεμεται πως είμαστε, άπέναντι στήν έργασία, σαν άσφαλιστική δικλείδα, προσεχτικά και προνοητικά πρέπει να τοποθετήσωμε τήν γιορτή, τήν ψυχαγωγία, τήν χαρά και τήν εόθυμη διάθεση, τήν περιουλόγη, άνύψωση κι' άφοσίωση του ατόμου στήν πνευματική ζωή του λαού, μέσα στον όποιο ζει και ένεργεί!

Κι' ή γιορτή, είναι μιá ψυχική ανάγκη και βίβα του ανθρώπου, που πρέπει να Ικανοποιησ ή μέσα στο σχολείο και τήν σχολική ζωή. 'Ο χόρος, ό κόπος και ή δράση, τό έξοδο και κάθε άλλη εκδήλωσ η που διατίθεται για τήν όργάνωσ η κι' έμφάνισ η μιás σχολικής γιορτής, δέν είναι χαμένος, δέν πάει τζάμπα οά να λέμε.

'Αντιθετη σκέψη δασκάλων, γονέων, παιδαγωγών και άλλων ατόμων, άσφαλάς άδικεί πολύ τήν νοημοσύνη τους και δέν πρέπει τούλά-

χιστον από κανένα παιδαγωγό δασκαλο να λέγεται.

Για να εκπαιδύω τον Δημοτικό σχολείο την εθνικοκοινωνική του αποστολή μέσα στη ζωή, για να πετύχθω θετικά, δημοιουργικά και αποτελεσματικά τον τελικό σκοπό της 'Αγωγής, δηλ. την διόκληση μιας ισχυρής και ήθικης βολήσης μέσα στον άνθρωπο, για να δημιουργηθί τελικά μία προσωπικότητα παιδαγωγική, πρέπει ριζικά ν' αλλάξω μορφή ή εργασία που γίνεται μέσα σ' αυτό, ή εσωχολική και καίνη που γίνεται συνδυασμένα έξω από το σχολείο, ή εξωχολική, για την επίτευξη του ίδιου σκοπού.

Κατά την γαρή κ' άτράνταχτη αντίληψη όλων των παιδαγωγικών άνδρων της εποχής μας, ή μορφή και το ποίν της εργασίας μας να στηριχθί πάνω σε νέα θεμέλια, πιδ γέρα, δοκιμασμένα και ψυχολογημένα. Κατά πρώτο και κύριο λόγο, ή κάθε διδασκαλία και διδακτική μας ένεργεια να διαπνέεται και φωτολούζεται από το νέο παιδαγωγικό πνεύμα της εποχής μας, της Αύτενέργειας και Αύτοαγωγής, κ' έτσι να πάψη μία για πάντα ή στατική και δογματική μορφή κάθε διδακτικής πράξης μας μέσα κ' έξω από το σχολείο.

Κάθε μάθημα, πρόβλημα, ζήτημα, θέμα, γενικά κάθε διδακτέα ύλη, άπαιτείται με την μεθοδική μας διδασκαλία, με το επιστημονικό, παιδαγωγικό κ' έγκυκλοπαιδικό μας κύρος, ν' αξιοποιηθεί, να μετουσιώνεται για να ταλεφορηθί σε άξίες της ζωής και ψυχοπνευματοσοματιικές δυνάμεις των μαθητών μας.

"Αβέλα μου, γιατί αύθόρητα μου έρχονται στη σειρά τόν σκέψών μου, θα δανεισθώ μί θαυμάσια περικοπή από τόν έπλογο του διαλεκτού έργου «Η όλική μέθοδος της πρώτης άναγνωσεως και γραφής στα Σχολεία μας» του διακεκριμένου μας συναδέλφου κ. 'Αλεξάνδρου Σολωμού, που γράφει πολύ πετυχημένα:

«... 'Ας έγωμα ύπ' όψι μας ότι κάθε μέθοδος διδασκαλίας, καθώς και κάθε παιδαγωγική ένεργεια, αξιοποιείται και ταλεφορεί μόνον στα χέρια του καλού, του ένθουσιώδους και δημιουργικού παιδαγωγού. Κοντά δηλ. στην όρθή, την τεχνική και έπιστημονική μέθοδο εργασίας, ήτοι παράλληλα προς την αντικειμενική άξία αυτής, είναι άπαιτείτο να όπάρχη πάντοτε ή ζωογόνος πνοή, το άνήυχο και φιλελεύθερο πνεύμα, ό ήλεκτρικός σπινθήρ της προσωπικότητας του δασκάλου.»

Η διδασκαλία μας όφείλει να τείνη και προς την τεχνική μόρφωση των τροφίμων μας και την παρασκευή αυτών για την είσαγωγή τους στα διάφορα επαγγέλματα, στα όποια μετά τόν άποφίτησή τους θα έπιδοθούν, δηλ. να παρέχονται στοιχεία και γνώσεις από διάφορες τέχνες για να γίνεται ό επαγγελματικός προσανατολισμός, κείνων που θα γίνον άπρόετες και θεραπευτές της τέχνης.

Γι' αυτό το Σχολείο, δίχως άλλο πρέπει νάχη ξεχωριστή αίθουσα χειροτεχνίας με διάφορα όργανα και όργαλεία χειροτεχνικών εργασιών, που πρέπει οι τελευταίες να γίνονται συνειδητές βάσει σχεδίων και να μη παραμελούνται οι χειροτεχνικές εργασίες, όδτε να θεωρούνται ασήμαντες, άχρηάστες, έπομένως έξοβλητέες από το Σχολείο από την πνευματική εργασία.

Η παιδαγωγική σημασία αυτών είναι μεγάλη και σπουδαιότερη, άναγνωρισμένη από όλους τους συγχρόνους παιδαγωγούς και σάν μία άρχή βασική του Νέου Σχολείου είναι προϋπόθεση άπαιτείται να όπάρχη και να ήμείσα στο σχολικό βίο του Δημοτικού.

Ο σχολικός κήπος και το ζωοτροφείο είναι άνάγκη να πλασιάζονται στα σχολεία σάν έξαρτήματα εκ των ούκ άνευ, όπως θα λέγαμε, σπου ουστηματικά θα εκπαιδεύεται

ή μέλλουσα γενιά των 'Ελλήνων γεωργών και κτηνοτρόφων, που τροφοδοτούν τις δύο πηγές της εύμερλας του έλληνικού λαού μας.

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίνουμε στην οικοοικική μόρφωση των έλληνίδων της άγροτικής όπαιθρου, με την συνδρομή της έλληνίδας δασκάλας, που πρέπει σάν κύριο έργο της και ούσιαστική της άποστολή να βάλη την ριζική μεταβολή της σημερινής κατάστασης της έλληνίδας χωρικής και διά μέσου αυτής την άλλαγή του έλληνικού άγροτικού οίκου για ένα καλύτερο μέλλον.

Παράλληλα με αυτά ή ζωή του Δημοτικού Σχολείου πρέπει να μεταβληθί σε πραγματική κοινωνική ζωή, με την Αύτοδιοίκηση και Αύτενέργεια των μαθητών μέσα στο πλαίσιο μιας καλής έννοουμένης έλευθερίας και πεθαρχίας με την καθοδήγηση του Ικανού δασκάλου, για να μη φθάσουμε στο χάος και την άναρχία. Να δημιουργηθώ διάφορες έσωχολικές και έξωχολικές μαθητικές όμάδες, όπως λ. χ. όμάδες έρυθροσταυριτών, καλωσούντες, καθαριότητας, άθλητισμού, ψυχαγωγίας, έορτών, έκδρομών, διαφόρων Ιστορικών φυσικών, και θρησκευτικών ή λογοτεχνικών συλλογών, έποπτικών μέσων άλληλογραφίας, κτλ. άν ούκ έστι άριθμός άνάλογα με τις τοπικές Ιδιαίτερες συνθήκες του κάθε Σχολείου.

«... 'Ας μη λημονούμε ότι ή κυριότερη βάση όλων των παιδαγωγικών και διδακτικών ένεργειών μας και ό σπουδαιότερος συντελεστής της άποδοτικότητάς μας είναι ό ζήλος, ό ένθουσιασμός, ή δραστηριότης και το δημιουργικό πνεύμα, που πρέπει να μας διαπνεί κατά την έκτέλεση της Ιερωής άποστολής, καθώς και τη θερμή και άπέραντη αγάπη μας προς τόν παιδί» για να μεταχειρισθώ κάλιν τά έξοχα κάλιν τά έξοχα λόγια του συναδέλφου κ. 'Αλεξ. Σολωμού που στην περιπτώση τούτη είναι χαρακτηριστικά και πολύ ταιριασμένα.

Κι' άκόμα το Δημοτικό Σχολείο πρέπει ν' άποχτή όραση, όγιενό και έπιβλητικό διδακτικό, (όχι να έχουμε τρώγλες, καλύβες, φυλακές και σηηλίες για αίθουσες). Το Διδακτήριο να είναι έφοδιασμένο και όπλισμένο με Επιπλα, έποπτικά όργανα και μέσα διδασκαλίας, με ραδιόφωνο, σχολικό κινηματογράφο, με όργανα φυσικής και χημείας. Μά χην εύρύχωρη αίλη για τά παιγνίδια των παιδιών, που ή σημασία τους είναι όμολογουμένη και άναμφισβήτητη για την παιδική άνάπτυξη και διάπλαση, να έχη λουτρά, γυμναστήριο, είδικό χώρο σολογγής παιγνιδιών, μουσείο, έφημερίδα, τυπογραφείο Σχολικό και μαθητική πλούσια βιβλιοθήκη ώστε το παιδί να νιώση την ζεστή και ζειδωρή σχολική άτμόσφαιρα, να αγαπήσθ το σχολείο και το δάσκαλο, μά και το βιβλίο γενικά, και δίχως στο Σχολείο να αίσθανεται πλήξη και άλληθινή στεναχώρια.

Μέσα στο σχολείο πρέπει να γίνονται οι μορφωτικές έκδρομές, οι ψυχαγωγικές σχολικές γιορτές ταχτικά και ουστηματικά.

Ο παιδαγωγικός σκοπός, τόσα των περιπάτων και έκδρομών, όσα των σχολικών γιορτών σε όλους μας είναι γνωστός, συνειδητός από την μόρφωση και την πείρα, που είναι διαπίστωση της θεωρίας και δέν είναι ό χρόνος κατάλληλος για την μεγαλύτερη έκπέκτασή τους.

Η συχνή πυκνή, άγαθή και ελικρινής έπαφή και συνεργασία του Σχολείου και της οικογενείας, μαζί με την Μαθητική άλληλογραφία, την άνταλλαγή καρτών, λευκομάτων, φωτογραφιών και διαφόρων προϊόντων, είναι ζήτμη θεμελιώδες για την επίτευξη και όλοκλήρωσης του Ιεροδ μας σκοπού.

Η δημιουργία Κοινωνικής βιβλιοθήκης, διαλέξεων και βραδυνών συγκεντρώσεων των γονέων, ή δειμοφροτιεία, ή Ίβρσις συνεταιρισμών,

νυχτερινών σχολείων, καλλιτεχνικών και άθλητικών όμίλων, ή έπαφή με τους άποφοίτους του Δημοτικού, οι έπισκέψεις του Δασκάλου στα σπίτια των γονέων, στη χαρά και τη λύπη, ή ίδρυση Μαθητικών Συσπειών, ή άνέγερση διδακτηρίων, έκπαιθών, νοσοκομείων, κ' άλλα πάμπολλα ζήτμη μπορούν κάλλιστα να βρούνε τη λύση και θεραπεία των από την θερμογενή πνοή του δημιουργικού έλληνος Διδύλου.

Μία τέτοια ζωή, πλατεία και ζωντανή και φωτοβόλα, πρέπει να δημιουργηθί στο Νέο Δημοτικό Σχολείο, μία τέτοια ζειδωρή και δημιουργική πνοή είναι άνάγκη να φυσήξη στο Νέο Σχολείο μας. Και τότε το Νέο Σχολείο, θα διανοιχί πραγματικά σε έκταση και πλάτος τούς ψυχικούς, ήθικούς και πνευματικούς όρίζοντας των μαθητών μας για τόν μορφώση σε μία ήθική προσωπικότητα, χρήσιμη για τόν έαυτό του, την οικογενεία του και την έλληνική κοινωνία. Κατ' αυτόν τόν τρόπο το Νέο Σχολείο, άσφαλώς θα άποβή μία θερμογενή έστια φωτός, μία πηγή άκτινοβολίας, ένα κέντρον προόδου, άνάπτυξης και κοινωνικής εύμερλας.

"Ενα τέτοιο Σχολείο άμέσως θα μετατραπή σε μέγιστο ήλεκτρομαγνητή, που θα άποσπάζη τά παιδιά από τούς δρόμους από τούς ψυχοφθόρους και πνευματοκτόνους έλληνικούς δρόμους και θα οβόση κατά πολύ το φαινόμενο και το αίσχος της άληθείας.

Γιατί με μία τέτοια όργάνωση ή έκταση της Σχολικής μας και έξωχολικής ζωής, οι μαθητές μας θα βρσκουμε κάθε τι που τούς εύχαριστεί, τέρπει, ψυχαγωγεί, διαπλάσει και μορφώνει παιδαγωγικά με σούστημα και μεθοδικότητα.

Σήμερα μάλιστα, που φυσά πνοή άνέμου αϊοόδοξου μέλλοντος, κ' άρχίζει νέα ζωή ριζοσπαστική κ' άνανδημουργική για την διατήρηση, άνάγνωση κ' άνεύχλια του πολυβασιαισμού μας έθνους και για την διαφύλαξη της άκεραιότητάς και άνεξαρτησίας της έλληνικής γής και Πατρίδας, είναι άνάγκη να τρέστρέψουμε τόν φέρο της προσεχούς και του βασικού μας διαφέροντος, να γυρισουμε και να προσομόσουμε τόν τηλευγή προβολή της δημιουργικής δασκαλικής μας συνειδήσης προς το Δημοτικό Σχολείο και να έμφυσώσωμε σ' αυτό αξιολογική πνοή, δυναμικό αίμα, νέα τελεσφόρα δύναμη, για να δημιουργώσωμε μία ζεστή Σχολική άτμόσφαιρα για τόν μεταπολεμικό έλληνόπουλο, για να μεταβάλλουμε τούτο σε δημιουργικό 'Εθνολογικό σχολείο με φαρδιούς όρίζοντας και με εύρύχωρο κοινωνικομορφωτικό δυναμικό κ' αξιολογικό περιεχόμενο. Τούτο όμως φαίνεται άφανατικά πρόβλημα όλικών και οικονομικών συνθηκών του Σχολείου και του Κράτους.

Για μās όμως κατ' άρχή και ούσιαστικά είναι ζήτμη εύσυνειδητου Παιδαγωγού, ζήτμη θερμού έλληνος Διδασκάλου, ζήτμη μεγάλης διδασκαλικής προσωπικότητας, ελικρινούς σκαπανέως της προόδου και όμλεουτδ της 'Αληθείας.

Και για να τελειώνουμε καλά, άς μη έχνομε τόν σοφή παρατήρηση του παιδαγωγού Παν. Ζερβιδ που με αυτή προλογίζει το μεταφρασμένο από τη Γερμανική έργο με τόν τίτλο: «Εθμελειώδεις μορφά της 'Αγωγής».

«Παρακολούθηστε επί σειράν έτών τά ποικίλα προβλήματα της Λαϊκής παρ' ήμιν Παιδείας, διεπιστώσαμεν επανειλημμένως ότι τά πλείστα εκ αυτών συνοψίζονται εις έν μόνον κεντρικό πρόβλημα, της προσωπικότητας του δασκάλου. Όσα σχολεία έχον την εύτυχία να διευθύνονται από διδύλων ψυχή και σώματι άφοισιμένων εις τδ ύψηλόν λειτουργήμα όπου τούς έταξεν ή Πολιτεία, έπέτελεσαν άληθινά θαύματα. Και όμως πολλά εκ αυτών

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΕΚΠ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΕΥΑΓ. ΣΕΚΚΕΡΗ

"Εν 'Αθήναις σήμεραν τή 27η 'Απριλίου 1952 συνελθόν εκτάκτως τδ 'Εκπαιδευτικόν Συμβούλιον τή προσκλήσει του 'Αντιπροέδρου αυτού κ. Θ. Παρασκευοπούλου επί τω άδοκώτω άγγέλματι του θανάτου του Προέδρου αυτού Εύαγγελού Σεκκερη, επί εύσαστείαν διατελέσαντος μέλους του 'Εκπαιδευτικού Συμβούλου, πρώην 'Υπουργού της Παιδείας, πολυτίμου προσεγγόντος ύπηρεσίας εις τήν 'Εκπαίδευσιν και τήν Πατρίδα, πολλαπλώς δέ λαμπύραντος τδ του 'Εκπικού λειτουργήμα.

- Α Π Ο Θ Α Σ Ι Ζ Ε Ι
- 1) Να μη συνεδριάσθ επί 3 ημερών.
  - 2) Να παρακολουθήσθ έν σώματι τήν έν τή Ιδιαίτερη αυτού πατρίβι Τολύ Ναυπλίας γεννησομένην έκφοράν του νεκρού.
  - 3) Να καταθέσθ στέφανον επί της σορού του διά τού 'Αντιπροέδρου αυτού.
  - 4) Να άνάθεσθ εις τόν εκ των μελών του κ. Παναγ. Γεωργουδίνον ίνα έκφώνησθ τήν έπικήδειον.
  - 5) Να άποστολή αντίγραφον του παρόντος ψηφίσματος εις τήν Οικογενείαν του μεταστάντος.
  - 6) Να δημοσιευθ ή παρούσα άπόφασις διά τού ήμερησίου τύπου 'Αθηνών και Ναυπλίου.

Ο 'Αντιπρόεδρος
Θ. Παρασκευοπούλος
Τά Μέλη
Ν. Μιχαλόπουλος, Γ. Ζορπανάνης, Α. Παπαγεωργακόπουλος, Η Γεωργουδίνος, Ι. Πλαγιαντώνης, Γ. Γ. Καρύδης, Α. Χατζής, Δ. Γκιζελής, 'Αθ. Παπακωνσταντίνου, Ε. Μικαουκάς, Ζ. Κωτσίκης.

ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΔΑΦΑΝΟΦΟΡΕΙΑΣ ΠΑΧΟΝΤΩΝ ΑΠΗΛΙΚΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΜΕΣΣΟΓΕΙΩΝ

'Απολογισμός Τ.Α.Π.Α. Μεσολογίου. 'Από 1-7-51 έως 31-3-52. 'Ητοι Α', Β', Γ', τριμηνίας Οικονομικού έτους 1951 - 1952.

Α'. 'Εσοδα 22.292.750.
1) Διατεθέντα όφρανά βοηθήματα εις άσθενείς συναδέλφους 2.040.000
2) Διατεθέντα άτομα δάνεια εις άσθενείς συναδέλφους 15.580.000
3) Άποαμίσεις λόγωόδου άποχρησάντων συνάδ. 860.550
4) Τροποποιήσις καταστατ. 370.000
5) Διάφορα έξοδα κινήσεως Τ.Α.Π.Α. 22.500
Σύνολον έξόδων 18.373.050
'Υπόλοιπον εις 'Εθν. Τράπ. 3.919.700

Ο Πρόεδρος Ο Ταμίας
'Εκπ. Γραβάνης Β. Βραχωρίτης

όστεγάζοντο εις ύγρα και άνήλικα διδακτήρια, έστερουντο των άναγκαίων διδακτικών μέσων πρds καρποφόρον διδύλων. Εις άλλα σχολεία άντιθέτως, εύτυχός όλίγα, στεγαζόμενα εις μέγαρα, Ιδρυθέντα καθ' όλους τούς κανόνες της παιδαγωγικής και όγιενικής, πλουσιότατα με όλα τά σύγχρονα μέσα της διδασκαλίας και μορφώσεως, τά άποτελέσματα της εργασίας ήσαν ένλως πενιχρά και άνεπαρκή. Διότι έλειπον δ δάσκαλοι, ό ψυχάλδος και παιδαγωγός! Η Ψυχική και άνθρώπος!

Μαδ φαίνεται πώς όλοι μας συμφωνούμε στη συζήτηση τούτη. Και έτσι φθάσαμε στο τέρμα του ζήτημάτος μας με τδ καλό. Καθένας μας άνάλογα με τά έργα του θα κριθί και θα αξιολογηθί ή άποστολή του, ό σκοπός του μέσα στο πλαίσιο της έλληνικής Κοινωνίας, και Πατρίδος. Γι' αυτό πρακτικά αυτόματα και δημιουργείται ή άνάγκη για την μόρφωση καλών, Ικανών και άρτια όπλισμένων, ψυχικά και πνευματικά, Δασκάλων.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΑΓΙΑΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ 13 - ΤΗΛΕΦ. 36-547

Έτησια συνδρομή του Διδασκαλικού Βήματος . Δραχ. 35.000
Τιμή του φύλλου 1.500
Διά τὰς Σχολικὰς Ἐφορείας 100.000

" DIDASKALIKON VEMA.,
ORGAN OF THE FEDERATION OF ELEMENTARY TEACHER'S OF GREECE
BRANCH OFFICE: 13 FILOTHEI ST., ATHENS (GREECE)

" DIDASKALIKON VIMA.,
(Tribune des Instituteurs)
ORGANE OFFICIEL DE LA FÉDÉRATION DES INSTITUTEURS DE GRÈCE
BUREAUX: RUE FILOTHEI 13 ATHÈNES (GRÈCE)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ο ΑΓΡΥΠΝΟΣ ΦΡΟΥΡΟΣ

Αι πρὸς ἡμᾶς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ ἡ δημοσιευμένη εἰς ἄλλην σελίδα μας ἐπιστολή του, διὰ τῆς ὁποίας τὸνίζεις, δεῖ ἀντιμεθεῖναι εἰς τὴν μελετηθεῖσαν εἰσαγωγὴν τῶν μαθητῶν ἀπὸ τοῦ 5ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, θέτει φραγμὸν εἰς τὴν ἐπιχειρηθεῖσαν βολὴν κατὰ τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

"Ὅμως δὲν ἠμποροῦμεν νὰ καθησυχάσωμεν καὶ νὰ παύσωμεν εἰς ἐνεργείας μας, διότι, ἂν προσωρινῶς ἀποφεύγῃται οἱ κίνδυνοι, χάρις εἰς τὴν κατανόησιν, πού ἐπιδεικνύει ὁ σημερινὸς Ὑπουργός μας, θὰ ἐξαναλουθοῦν νὰ ὑφίστανται πάντοτε. ἔφ' ὅσον δὲν δίδεται ἡ δέουσα προσοχὴ εἰς τὴν ἀποστολὴν καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ ἔφ' ὅσον δὲν εἶναι ἀπίθανον ἕνας ἄλλος Ὑπουργὸς νὰ υἰοθετήσῃ μελλοντικῶς τὴν προταθεῖσαν μεταρρυθμίσειν.

Αὐτὰ ὅμως τὰ «ἐφ' ὅσον» δὲν θὰ ἠμπορέσουν νὰ τελεσφορήσῃ, «ἐφ' ὅσον» σύσσωμος ὁ Κλάδος μας παραμένη ἀγρυπνὸς φρουρὸς τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ὑπὲρ τοῦ ὁποιοῦ αὐτοῦς μόνος δίδει τὴν ψυχὴν του δλόκληρον.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΕΚΚΕΡΗΣ

Ὁ θάνατος τοῦ **ΕΥΑΓΓ. ΣΕΚΚΕΡΗ**, Προέδρου τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ μας Συμβουλίου, κατέθλιψεν δλους ἡμῖνοις, οἱ ὅποιοι προσωπικῶς τὸν ἐγνώρισαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους, οἱ ὅποιοι παρηκολούθησαν τὴν σταδιοδρομίαν του καὶ τὴν δλην του δράσειν. Ἐκλεγείσ ὡς Πρόεδρος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ἐσημείωσε φωτεινὴν, ἀληθῶς, δρᾶσιν, δικαιοσύνησασαν πλήρως τὴν πρὸς αὐτὸν ἐκτίμησιν τῶν ἐν τῷ Συμβουλίῳ συναδέλφων του, ἀποβάς διακεκριμένην προσωπικότητι, ἀγαπωσιθεῖσα καὶ παρ' ὅλου τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Κλάδου, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν ἐκείστοτε Ὑπουργῶν τῆς Παιδείας.

Ἀκολουθήσας μετὰ τὴν εἰσαοὶν τῶν Γερμανῶν εἰς τὴν Πατρίδα τὸν Βασίλεα Γεώργιον τὸν Β' ὡς Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, ἀπέδειξε διὰ μίαν ἀκόμη φοράν πῶσον ἐπόνεσε διὰ τὴν Ἑλλάδα ὡς πραγματικῶς Ἕλλην.

Ἐπιστημονικὴ ἐμβριθεῖα, πίστις εἰς τὴν ἀποστολὴν του καὶ τὰς ἀρχὰς του, ἐργατικότητι, εὐθέτης χαρακτῆρος καὶ ἐγγύτης ψυχῆς, ἀπετέλεον τὸ σύνολον τῶν ἀρετῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκόμενον τὸν ἀνθρώπων, ὁ ὁποῖος ὑπὸ εὐλαρικῆς πένθος ἐτάφη πρὸ ἡμερῶν εἰς τὸ Τολὸ-Ναυπλίον.

Ἡ Α.Ο.Ε. συμμετέχουσα εὐλαρικῶς εἰς τὸ πένθος τοῦτο ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ διακεκριμένου ἀνδρός, συνελκυσθεῖ τὸν βαρυνεθῶσαν χῆρον του καὶ δι' ἀντικειροσώπου τῆς κατέθεσε στέφανον ἐπὶ τῆς σορῶ του.

Τὸ χῶμα τοῦ ἀπερτίετο τάφου του ἄς εἶναι ἐλαφρὸν καὶ ἡ μνήμη του πῶνια.

ΣΥΝΕΙΣΤΔΜΕΝ

Εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ «Δ. Βήματος» συνιστῶμεν τὴν μελέτην τοῦ δημοσιευμένου ἀρθρου τοῦ συναδέλφου κ. **Α. Χριστοφιλοπούλου**, σχετικῆν πρὸς τὴν μελετωμένην ἐκπαιδευτικὴν μεταρρυθμίσειν.

Εἰς αὐτὸ, πλὴν τῶν ἄλλων λόγων, ἔνεμα τῶν ὁποίων ἀπορρίπτει ὁ Κλάδος μας τὴν ἐγγραφὴν τῶν παιδιῶν εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον ἀπὸ τοῦ 5ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἀναπτύσσονται καὶ ἄλλα ἐπιχειρήματα, πού παρουσιάζουν τὴν πρότασιν αὐτὴν ὄχι μόνον ὡς ἀντιπαιδαγωγικὴν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀντικοινωνικὴν καὶ ἀντικονομικὴν.

Παιδάνια ἡλικίας 5 ἢ καὶ 4 1/2 ἔτων, ὑποχρεοῦνται νὰ ὑφίστανται καθουχίας καὶ κινδύνους κατὰ τὴν μεταβάσιν των εἰς τὰ Σχολεῖα καὶ τὴν ἐπιστροφὴν των ἐξ αὐτῶν, λόγῳ τῆς μεγάλης ποστικῆς ἀποστάσεως, τὴν ὁποῖαν ὀφείλουσ νὰ διατρέξουν ἀπὸ τῆς οἰκείας των εἰς τὰ σχολεῖα.

— Πῶς εἶναι δυνατὸν τὸ παιδί νὰ θεωρηθῇ τὸ σχολεῖον ὡς συνέχειαν τοῦ σπιτιοῦ του καὶ νὰ τὸ ἀγαπήσῃ, ὅταν γιὰ νὰ φθάσῃ εἰς αὐτὸ ὑφίσταται τόσην ταλαιπωρίαν; διερωτᾶται ὁ συνάδελφος.

Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ τὸ Σχολεῖον ὡς κέντρον ἔθνα ὡς

εἰς οἰκογενειακὸν περιβάλλον θὰ καλλιεργῆται καὶ θὰ προάγεται ἡ σωματικὴ ἢ ψυχικὴ καὶ ἡ διανοητικὴ κατὰστασις τῶν τροφίμων καὶ θὰ τίθεται τὰ θεμέλια διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν ἡθικῶν προσωπικότητων ἀφοῦ εἰς ἕνα τοιοῦτον Σχολεῖον τὸ ἔργον τῶν Διδασκάλων θὰ εἶναι παιδοκομικὸν μᾶλλον καὶ οὐ διδακτικόν;

Ἴδου καὶ ἄλλα ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα καὶ ἡ Ἐπιστήμη, ἀλλὰ καὶ ἡ κοινὴ λογικὴ δὲν ἠμπορεῖ, παρὰ νὰ τὸ θεωρήσῃ ὡς ἀκαταμάχητα.

ΕΚΦΡΑΣΙΣ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ

Μία σελὶς τοῦ σημερινοῦ φύλλου μας περιέχει ψηφίσματα ἐκδηλώσεως εὐγνωμοσύνης πρὸς δωρητὰς καὶ εὐεργέτας διαφόρων Σχολείων.

Δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει τόσον ἡ ἀξία τῶν προσφερομένων δωρεῶν, ὅσον ἡ δι' αὐτῶν ἐκδηλωμένη ἐκτίμησις καὶ ἀγάπῃ πρὸς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα, τὰ ὁποῖα, εἰς τὴν ὑπαιθρον κυρίως, θεωροῦνται σήμερον ὡς ἔχοντα τὴν ἀνάγκην τῆς ἐνισχύσεως ἐξ Ἰσου πρὸς τὴν ἀνάγκην ἐνισχύσεως τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἐκκλησία καὶ Σχολεῖον εἶναι αἱ δύο πηγαί, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐκπορεύονται αἱ μεγάλαί καὶ αἰώνια ὠστικαὶ ἀλήθειαι, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται αἱ ὕμεις κοινωναὶ καὶ τὰ εὐτυχῆ Ἔθνη. Αἱ συνεχῶς δὲ παρατηρούμεναι δωρεαὶ καὶ εὐεργεσίαι πρὸς τὰ Σχολεῖα μας εἶναι δωρεαὶ καὶ εὐεργεσίαι παρεχόμεναι πρὸς τὸν Λαόν μας, πρὸς αὐτὴν τὴν Πατρίδα μας.

Καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν εἶναι πλήρως δικαιολογημένα τὰ πρὸς τοὺς δωρητὰς καὶ εὐεργέτας ψηφίσματα εὐγνωμοσύνης, τὴν ὁποῖαν καὶ ἡμεῖς, διὰ λογαριασμόν τοῦ Κλάδου, ἐκφράζομεν ὀλοφύχως καὶ δημοσίᾳ πρὸς αὐτούς.

ΣΥΝΕΙΣΙΤΑΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΜΑΣ

Ἡ σπουδάζουσα νεολαία τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Φλωρίνης, μὴ λησμονοῦσα τὸ κύριον ἔργον τῶν μαθημάτων τῆς, προέβη καὶ εἰς τὴν ἐκδοσὴν ἐνὸς δρώσιου περιοδικοῦ «Ὁ νέος δάσκαλος».

Ἡ Διδασκαλικὴ Ὀμοσπονδία, συγχάρισσα θερμῶς τοὺς νέους τοῦτους καὶ εὐχόμενὴ ἐδοκίμησεν, συνιστᾷ πρὸς δλους τοὺς ἐκπαιδευτικούς τὸ ἐν λόγῳ περιοδικόν, πού ἐμφανίζει τὰ πρῶτα θαρραλέα καὶ ἐλπιδοφόρα βήματα τῶν αὐριανῶν ταγῶν τῆς Παιδείας.

ΤΑΜΕΙΟΝ ἈΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ

Εἰς τὸ Μεσολόγγι λειτουργεῖ «Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας πασχόντων δημοδιδασκάλων». Ἀπὸ τὸν δημοσιευόμενον εἰς τὸ φύλλον μας ἀπολογισμὸν τοῦ Ταμείου κατὰ τὴν Α'. Β'. καὶ Γ'. τριμηνίαν τοῦ οικονομικοῦ ἔτους 1951—52 μὲ ἰκανοποίησιν βλέπομεν, οὐ διετέθησαν βοηθήματα εἰς ἀσθενεῖς συνάδελφους δρχ. 2.040.000 καὶ ἄτοκα δάνεια δρχ. 15.680.000.

Συγχάριστες τὸν Πρόεδρον τοῦ Ταμείου κ. Ἐπαμ. Γραβάνην καὶ τὸ λοιπὸν Διοικητικὸν Συμβόλιον, θὰ εἴμεθα εὐχετις, ἔαν παρόμοια ἀπολο-

γιστικὰ στοιχεῖα τῆς δράσεως καὶ ἄλλων ὁμοίων Ταμείων, λειτουργούντων εἰς πολλοὺς Διδασκαλικούς Συλλόγους, μᾶς παρεῖχοντο πρὸς δημοσίευσιν καὶ ἔαν εἰς δλους τοὺς Συλλόγους ἰδρύνοντο παρεμφερῆ Ταμεῖα, πρὸς ἀνακούφιαν τῶν συναδέλφων, μέχρι τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ γενικοῦ Ταμείου ἀρωγῆς καὶ ὑγείας, ὑπὲρ τῆς ὁποίας κατεβλήθησαν καὶ καταβάλλονται συνεχεῖς αἱ ἐνέργειαι μας.

ΤΙΤΑΟΣ ΤΙΜΗΣ

Τὸ εἰς ἄλλην στήλην δημοσιευόμενον κοινὸν ψήφισμα τοῦ Κοινοτικῶ Συμβουλίου, τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας Ἄνω Κλειτορίας—Καλαβρῶτων, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπονέμονται ἡθικαὶ τιμαὶ εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Σχολείου κ. Νικ. δλ. Ρηγγόπουλον, ἀπὸ ἡν ὑπὲρ τοῦ Σχολείου ἐπραγματοποιήσε, συγκατεῖ, ἀληθῶς, κάθε συνάδελφον. Ἡ ἀναγνώρισις παρὰ τῆς κοινῆς γνώμης τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ μόχθου μας διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν, ὅφ' ἄς διατελεῖ ἡ Δαικὴ Ἐκπαιδεύσις, ἀποτελεῖ δι' ὅλους μας τίτλον τιμῆς ἰδιαίτερον, τὸν ὁποῖον θέτομεν ὑπεράνω ὅλων τῶν ἄλλων τιμῶν, τὰς ὁποίας μετὰ τῆς γνωστῆς φειδῶς μᾶς παραχωρεῖ ἡ Ὑπερθεῖα.

Ἡ ἀπὸ τὴν συνείδησιν τοῦ καθήκοντος ἀπορροῦσα δραστηριότητις τοῦ Δημοδιδασκάλου, ἐκτεταμένη καὶ συνεπικουρομένη παρὰ τῆς Κοινωνίας, ἐδημιούργησε καὶ δημιουργεῖ συνεχῶς καὶ ἀδιαιτέπως τὴν προόδουσιν καὶ τὴν λύσιν τῶν σπουδαιοτέρων προβλημάτων, πού συνδέονται μετὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως. Πρόκεινται δι' πλείστα ὄσα ἔμοια ἀνὰ τὴν Χώραν μας παραδείγματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐπαληθεύεται ἡ γνώμη μας αὐτὴ διὰ τὸν ἔφανῃ, ἄλλ' ὑπέροχον κοινωνικὸν ἐργάτην, τὸν Δημοδιδάσκαλον.

ΜΙΑ ΕΙΚΟΝ

Ἐάν ἡ μελετωμένη Ἐκπαιδευτικὴ μεταρρυθμίσις ἀπέληγεν εἰς Νόμον ὁ ὁποῖος ἔκρεπε νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀπὸ τοῦ προσχούδ Σχολικοῦ ἔτους εἰς τὴν Α'. τάξιν τῶν Δημοτικῶν Σχολείων, θὰ προσήρχοντο πρὸς ἔγγραφην,

α') Οἱ γεννηθέντες κατὰ τὸ 1946 ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου μέχρι Δεκεμβρίου ἰδίου ἔτους, δηλ. καὶ μὴ συμπληρώσαντες πλήρως τὸ δον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

β') Οἱ γεννηθέντες κατὰ τὸ 1947 ἀπὸ Ἰανουαρίου μέχρι Δεκεμβρίου ἰδίου ἔτους, δηλ. καὶ μὴ συμπληρώσαντες πλήρως τὸ 5ον ἔτος, καὶ

γ') Οἱ γεννηθέντες τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1948, δηλ. οἱ μόλις ἐισαλθόντες εἰς τὸ 4ον ἔτος τῆς ἡλικίας των!

Ἄλλῃθια ποῖον ὄρατον θέσμα θὰ παρουσιαζεν ἡ Α'. τάξις τῶν Σχολείων! Δὲν ἐχρειάζετο παρὰ καὶ ἕνα τεράστιο ἐμπιμπρόδι διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς εἰκόνας!

ΣΠΥΡ. Μ. ΚΑΛΔΙΑΦΑ
Καθηγητοῦ τῆς Παιδαγωγικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν
ΥΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ
ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ
Ἐκδοσις δευτέρα ηῤῥημένη.
Τῆς Ἀποστολικῆς διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ «Δ. ΒΗΜΑ»

Π ρ ο ς

Τοῦς κ. κ. Συνάδελφους Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαίδευσως

Γνωρίζω στοὺς κ. κ. συναδέλφους...

Οἱ κ. κ. συναδέλφου πρέπει νάχουν ὑπόψει...

Μ. Παπαμαῦρος

Καλλιθέα, Ἀριστείδου 95

ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΙΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΝ

Μας γράφουν ἐκ Καστορίας τὰ ἀκλουθα:

Ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητῆς κ. Φωτεινός...

Ἐς τὴν Μητρόπολιν Καστορίας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σοῦ Μητροπολίτου...

Ἐς τὸ Ἐχολεῖον ὀφρανοτροφεῖον θηλέων ὑπὸ τὴν διαθῦσιν τῆς διδασκαλίας...

Ἐς τὸ Δ. Ἀ. Παι. Ἐχολεῖον Καστορίας ἐορτάσθη ὑπὸ τῶν Ἐχολείων...

Ὁ Νομάρχης κ. Σταματῆς ἐπέληφθη τῶν ἀκρεμῶν ζητημάτων...

ρεῖας ἀκούσαντα τοῦ κ. Προέδρου καὶ ἐβρόντα τὴν εἰσηγήσιν του...

Ἰον Δέχονται τὴν προσφορὰν εὐχαριστῶς.

Ἰον Νὰ ἐκφρασοῦν πρὸς τὸν κ. Γεώργιον Μηνεγιάννην...

Ἰον Νὰ θεωρηθῆ ὡς ἐυεργετῆς τοῦ Ἐχολείου μας.

Ἰον Νὰ ἀναρτηθῆ ἐν καιρῷ ἡ φωτογραφία του εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ἐχολείου.

Ἰον Νὰ ἐκφρασοῦν πρὸς τοὺς καὶ ἐγγράφους τὰ εὐχαριστήρια...

Ἦ Σχολικὴ Ἐφορεῖα Πουγακίου Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γραμματεὺς...

ΚΟΙΝΩΤΗΣ, ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΚΑΙ ΣΧ. ΕΦ. ΑΝΩ ΚΛΕΙΤΟΡΙΑΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Ἐν Ἀνω Κλειτορίᾳ τῇ 10 4-1952

Π ρ ο ς

τῶν Ἀξιότιμων καὶ Σεβαστῶν Διοικήσων τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας Ἑλλάδος, Φιλοθέης 13

Ἀ θ ῆ ν α ς

Ἀξιότιμοι Κύριοι, Ἀπὸ τὴν μικρὰν αὐτὴν γωνίαν τῆς αἰματοβαμμένης καὶ κατερειπωμένης ἱστορικῆς Ἐπαρχίας τῶν Καλαβρυτῶν...

Παρακολουθοῦμεν μετὰ συγκινήσεως τοῦ ἱεροῦ ἀγάθου σας ὑπὲρ τοῦ στυλοβάτου αὐτοῦ...

Ἐστὶ βέβαιον, οὖν, ἐν τῇ προσπάθειᾳ Σας ταύτῃ τῆς ἀνιψώσεως τῆς Λαϊκῆς μας Παιδείας...

Μὲ μεγάλην στοργὴν καὶ συγκινήσιν παρακολουθοῦμεν τὸ πολυμερές καὶ κοπιώδες ἄλλ' ἱερὸν καὶ θεῖον ἔργον...

Εἶναι ἐξαιρετικῶς παρήγορον τὸ γεγονός, οὖν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ κοινότης μας ἀποδίδει εἰς τὴν Λαϊκὴν Παιδείαν...

Ὅπως δυνάμεθα βασίμως νὰ ἐπιζώμεν, οὖν συντόμως θὰ δοθῆ καὶ ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἡ πρόποσις...

Τὴν προσπάθειάν Σας ταύτην τῆς ἀνιψώσεως τοῦ Διδασκαλίου, ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς μετὰ μικρὰς μας δυνάμεως...

Ὅπως, ἐνισχύομεν τοῦτον ἠθικῶς νὰ συνεχίσῃ καὶ ἐνείη τὰς προσπάθειάς του...

Περαιόντες σὰς εὐχόμεθα καθεὶ ἐπιτυχίαν ἐπαγγελματικὴν καὶ οἰκονομικὴν καὶ διατελοῦμεν...

Μετ' ἀπολύτου ἐκτιμῆσεως καὶ πολλῶν εὐχαριστιῶν

Τὸ κοινὸν ψήφισμα Κοινοτικῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Συμβουλίου καὶ Σχολικῆς Ἐφορείας Ἀνω Κλειτορίας - Καλαβρυτῶν.

Ἐν Ἀνω Κλειτορίᾳ - Καλαβρυτῶν καὶ ἐν τῷ Γραφεῖῳ τῆς Κοινοτικῆς...

τῶν Συμβουλία, Κοινοτικῆς, Ἐκκλησιαστικῆς καὶ Σχολικῆς Ἐφορείας...

Ἄ. Ὑπὸ τὸ Ἐπάρας: α) Ἐξ ἐκοτομμυρίων 6.000.000 δραχ. β) 4 τεσσαροκ. κυβικῶν μέτρων...

Β) Ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων: καθ' ὅσον τὸ Διδακτῆριον...

Γ) Ὑπὸ τῶν Ἀμερικῶν ὁμογενῶν: α) 4.431.000 τεσσαρῶν ἑκατομ. τετρακοσίων...

Δ) Ὑπὸ τῶν κατοίκων προαιετικῶς: α) 200 Διακοσίων ἡμερῶν ἐργασίας...

Ἐπιθεωρητῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀρωγῆς τῆς Νομαρχίας Λακωνίας...

Ἀποφαινοῦνται ὁμόφωνος. 1) Ἀνακηρύσσονται τὸν Δημ. Νικολάου Δ. Ρηγόπουλον...

2) Ἐκφράζομεν εἰς τοῦτον τὰς θερμὰς εὐχαριστίας...

3) Παρακαλοῦμεν τοῦτον, ὅπως μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου...

4) Ἀντίτυπα τοῦ παρόντος, ἀποθ' οὗτο καταχωρισθῆ εἰς τὰ ἀκτεῖα βιβλίον...

Ἐπιθεωρητῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀρωγῆς τῆς Νομαρχίας Λακωνίας...

Ἐπ' ᾧ συνειρήνη τὸ παρόν, περ ἀναγνωσθὲν καὶ βεβαιωθῆν ὑπογράφεται...

Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Ὁ Πρόεδρος Ἰωάννης Α. Κόππος

Τὰ Μέλη: Ἄθαν. Κ. Πήτας, Θ. Γ. Μανουγιάννη, Γεώργ. Α. Διεξέ...

Ὁ Πρόεδρος Νικόλαος Οἰνοπόμου Ἐβφη. Ἀνω Κλειτορίας

Τὰ Μέλη Ἰωάν. Γ. Γιαννιόπουλος, Ἠλίας Π. Κωστόπουλος...

Ἦ Σχολ. Ἐφορ. τοῦ Δημ. Ἐχολείου Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γραμματεὺς...

Ἠλίας Οἰνοπόμου Ἀν. Οἰνοπόμου Ὁ Ταμίας Θεοδ. Μαρζαγγίνης

ΒΕΜΕΛΙΟΣΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΕΙΣ ΚΑΝΙΑ - ΚΟΥΤΟΥΜΟΥΣ ΛΑΚΩΝΙΚΗΣ

Πρωτοβουλία καὶ οἰκονομικῆς ἀρωγῆς τῆς Νομαρχίας Λακωνίας...

Κ. Γ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς συναδέλφους Κωνστ. Μουζακίτην...

Ἐπιθεωρητῆς Δημοτικῶν Ἐχολείων Καστορίας.

Τὸ πρόβλημα τῶν κλασσικῶν σπουδῶν ἀπὸ συγχεθένου ἀπόψεως...

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ. ΜΕΛΑΝΙΤΟΥ Διευθυντοῦ τοῦ Πειραματικῶ Ἐχολείου...

Ἀντίμιον δρχ. 20.000.

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΓΙΑΣ ΦΙΛΩΦΕΝΗΣ 13 - ΑΘΗΝΑΙ

Η ΜΕΛΕΤΩΜΕΝΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ

Άπαντας τούς Διδασκ. Συλλόγους

Έχομεν την τιμήν νά πληροφορήσωμεν ύμεις, ότι θά προσπαθήσωμεν, ίνα διά τού ήμερησίου τύπου διαφωτισώμεν την κοινήν γνώμην επί της άξίας του Δημοτικού Σχολείου. Ήδη, ως και διά σημειώματός μας εις τό τελευταίον φύλλον του «Δ. Β.» άνεκοινώθη, ή ήμερησία έφημερίς τών 'Αθηνών «Ελληνική Ημέρα» ανέλαβεν άγώνα υπέρ του Δημοτικού Σχολείου.

Πρός τότο ήρχισε δημοσιεύουσα άθρα διαφόρων εκπαιδευτικόν, τού Πρόεδρου της 'Ομοσπονδίας ως και κρίσεις ίδίκας της.

Πιστεύοντες εις την σπουδαιότητα και λερίτητα του άναληθέντος άγώνος και δι' εις τόσον κρίσιμου στιγμής, καθ' ής ό θεσμός ερίσκεται έν κινδύνω, παρακαλούμεν άπαντας τούς Συλλόγους και δι' αούτων όλους τούς συναδέλφους της χώρας, όπως παρακολουθούν άνελλιπώς τά εις τόν καθημερινόν τύπον δημοσιεύματα, συστήσουν δέ προς τούς δυναμένους εκ της περιφέρειάς τών νά λάβουν θέσιν, την παρακολούθησιν του μέλλοντος νά διεξαχθή άγώνος.

Μετά συναδελφικών χειρισμών
'Ο Πρόεδρος 'Ο.Γ. Γραμματέας
Θ. Άντανίκοις Ν. Σουζάνος

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ Τού Τριμνου της 'Ομοσπονδίας κ. 'Αντανίου Γαίλα εις 'Ανατολικήν Μακεδονίαν και Θράκην.

'Ο κ. Γαίλας περιέδωσε κατ' άπόφασιν του Διοικ. Συμβουλίου μας εις την 'Ανατολ. Μακεδονίαν και Θράκην, μέ σκοπόν νά προηγηθί διά την διάδοσιν του διευθετήσαν 'Αναγνωματός και την μελέτην των οργανωτικών και εκπαιδευτικών μας ζητημάτων εις τό τμήμα τούτου της χώρας.

Η οργανωτική κίνησις από Θεσσαλονίκη; μέχρις 'Ορεστιάδος είναι άρχεται καλή. Οι Σύλλογοι μετά των Διοικητικών των Συμβουλίων εργάζονται με ζήλον και ένθουσιασμόν διά την επίλυσιν όλων των προβλημάτων που γεννώνται εις τάς περιφέρειάς των.

Η εκπαιδευτική όμως κατάστασις εις τά πλείστα μέρη των περιφερειών τούτων εφείκεται εις κατάστασιν μη ίκανοποιητικήν. Διδακτήρια έρεικωμένα άναμένον εις άνοιχοδημίσην των και Σχολεία κλειστά ζήτησθι διδασκαλίας, διότι οι νεοδιορισθέντες εις αυτά ύπηρετούν έν πολλοίς εις τόν Στρατόν.

Οί Γενικοί 'Επιθεωρηταί Θεσσαλονίκης κ. Φωτεινόπουλος και Κομοτηνής κ. Πετσάλας, ως και οί 'Επιθεωρηταί των λοιπών περιφερειών, ένσχυθον την οργανωτικήν κίνησιν των συναδέλφων και ένδιεφρόθησαν διά την διάδοσιν του βιβλίου μας.

Ιδιαίτερος σημειώμεν την έκφρασθεισαν γνώμην του κ. Πετσάλα, ό οποίος ζητεί νά άνεγερθί εις τό Πόλιον μεγαλοπρεπές μονοτάξιον Σχολείον, διότι εκείθεν διέρχονται όλοι αί άμαξοταοχία και είναι ήλιθρόν τό φαινόμενον, νά στεγάζεται σήμερόν τό Σχολείον εις μίαν άκατάλληλον οικίαν και νά συναδεδένται παρά τω Σπαθμύ οί μαθηταί, διδόντες ούτω την έντύπωσιν, ότι ή 'Ελλάς εφείκεται εις κατώτερον σημείον πολιτισμού των όμωρων Κρατών.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ειδοποιούμεν τούς Συλλόγους και τούς συναδέλφους, ότι φύλλα προηγουμένων εκδόσεων έχουν έξαντληθί.

'Η Διοίκησις της 'Ομοσπονδίας, παρουσιασθεΐσα ένώπιον του κ. 'Υπουργού της Παιδείας, έπέστησεν την προσοχήν του επί της μελετωμένης εκπαιδευτικής μεταρρυθμίσεως, ή όποια διά της προτεινομένης εισαγωγής των μαθητών από του 5ου έτους της ήλικίας των, ζημιοί σοβαρός τό έργον της Στοιχ. 'Εκπαιδύσεως.

'Ο κ. 'Υπουργός, συμφωνών προς την γνώμην ταύτην του Κλάδου, έδήλωσεν, ότι ζωήρως άντιτίθεται προς την άνωτέρω πρότασιν του 'Εκπαίδ. Συμβουλίου και της Συνελεύσεως των λειτουργών της Μέσης. Κατώτερη άναδιοημοσιούμεν και την εις τόν Τύπον σταλασίαν σχετικήν έπιστολήν του 'Υπουργού μας.

'Η 'Αθηναϊκή έφημερίς «Βήμα» δημοσίευσεν εις τό φύλλον της 28ης 'Απριλίου τό κατωτέρω κριτικόν της:

«Δι' άνακοινωθέντος της ή Διδασκαλική 'Ομοσπονδία έπισημαίνει τούς κινδύνους του συνεταιρείαι ή πρόωρη εισαγωγή παιδιών εις τά σχολεία, έξ άφορμής της σκέψεως του 'Υπουργείου Παιδείας νά δεχθί την ήλικίαν των 5 έτων ως κατάλληλον χρόνον ένάρξεως της σχολικής άγωγής. Η όργανώσις των 'Εκπαιδευτικών μας που είναι ή μόνη άρμοδια νά έχη την ύπευθύνην γνώμην επί του λεπτού αύτου θέματος, ως διαθέτουσα την άυτοπρόσωπην πείραν από την άμνησιν και μακράν παρακολούθησιν των περιπτώσεων, όχι μόνον δέν συμφωνεί εις την μέλωσιν της καθιερωμένης ήλικίας των 6 έτων, άλλα θεωρεί και αύτήν άκόμη την ήλικίαν ως άκρίστην, στήριζουσα την άποψίν της εις τά δεδομένα των ειδικών έρευνών των. Καί τά πορίσματα αυτών των έρευνών, διεπορώθησαν επί σοβαρού ποσοστού των άκαίρως εισαγομένων παιδιών, διαταράξεις της ψυχικής και της σωματικής άκόμη έξελλιξέως των, τών όποιων τά δυσάρεστα έπακόλουθα έκδηλώνονται μετά τό 17ον έτος της ήλικίας των. Κατόπιν αυτών των ύπευθύνων άντιρρήσεων, τών μόνων έν πρακτικώ άρμοδιών, έλπίζομεν ότι ή μεταρρυθμιστική μέθη του 'Υπουργείου θά περιορισθί εις τάς κλάσεις των ένλήλικων, που άντέχουν περισσότερο εις τάς καταδρομάς των έκάστοτε πρωτοβουλίων, και θά άφήσθι άπεροπαστον και εις άπόστασιν τό φυτώριον της ζωής από τούς έστω και άμφισβητούμενους κινδύνους της όριστικής στρεβλώσεως».

'Ο κ. 'Υπουργός της Παιδείας άπέστειλε προς την έν λόγω έφημερίδα την κάτωθι δημοσιευθεΐσαν έπιστολήν τον:

«Δείξιμα κ. Διευθυντά,

Σχολιάζοντες εις τό χθεσινόν φύλλον της έφημερίτου έφημερίδος σας άνακοίνωσιν της Διδασκαλικής 'Ομοσπονδίας άποδοκιμάζουσα την σκέψιν νά εισάχωνται εις τό Δημοτικόν Σχολείον τά παιδιά με την συμπλήρωσιν του 5ου έτους της ήλικίας των, έπικρίνετε την «μεταρρυθμιστικήν μέθη» του 'Υπουργείου Παιδείας. Προς άποκατάστασιν της άληθείας παρακάλλω, όπως διά της δημοσιεύσεως της παρούσης; λάβουν γνώσιν οι άναγνώσταί της έφημερίδος σας των εξής γεγονότων:

1) Τό άνακοινωθέν της Διδασκαλικής 'Ομοσπονδίας άντικρούει όχι σκέψιν ή άπόφασιν του 'Υπουργείου Παιδείας, άλλα πόρισμα του όπό της 'Ομοσπονδίας Λειτουργών Μέσης 'Εκπαιδύσεως συγκληθέντος πρό τούς συνεδρίου, προτεινόντος τό μέτρον της από του 5ου έτους της ήλικίας εισαγωγής των μαθητών εις τό Δημοτικόν

Σχολείον. Την πρότασιν ταύτην είχε διατυπώσι κατ' άπλοψηΐαν και τό 'Εκπαιδευτικόν Συμβούλιον, τό 'Υπουργείον όμως της Παιδείας όχι μόνον δέν υιοθέτησεν αύτήν, άλλα και την θεωρεί διά πολλού; και ούσιαστικούς λόγους έντελώς άπαράδεκτον.

2) Μόνον διά «μεταρρυθμιστικήν μέθη» δέν είναι δυνατόν νά κατηγορηθί σήμερον τό 'Υπουργείον της Παιδείας. Διότι άκριβώς κύριον μέλημα του άποτελεί ή προσάθεια νά άναθεωρηθί ή επί ύπουργίας των προκλήτων μου έπισυσμένους νομοθετήματα μεταρρυθμιστικά της Μέσης Παιδείας μέτρα, προς τόν σκοπόν όπως ή όλη έργασία μελετηθί έπισοαμένως, πραγματοποιηθί μετά μεγίστης περιμέτρως και συντελεσθί προσοδευτικά έντός μακροϋ χρονικού διαστήματος, ως γίνεται εις όλα τά πολιτισμένα Κράτη αί εκ της άνάγκης των πραγματοποιη έπιβαλλόμενα εκπαιδευτικά μεταβολά.

Δέξασθε, κύριε Διευθυντά, την διαβεβαίωσιν της έξαιρέτου ύπολήψεως μεθ' ής διατελώ.

Ι. ΜΙΧΑΗΛ
'Υπουργός της 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Παρακαλοϋνται τά Διοικητικά Συμβούλια των Συλλόγων νά έπισπεύσωσι τήν διάδοσιν του βιβλίου «'Ομορφος Κραμος».

'Οσοι Σύλλογοι έδρεύουν εις πόλεις, εις τις λειτουργούν 'Υποκαταστήματα της Τραπέζης 'Αθηνών, νά καταθέσωσι τό αντίτιμον υπέρ του είδικού Δογαριασμού του Μεγάρου, γνωρίζοντες και εις ήμάς τότο.

Οί ύπόλοιποι νά άποστείλωσι αύτό διά ταχυδρομικής έπιταγής ένδύματι του Άντιπροέδρου της Διοικήσεως κ. Κωνστ. Αρυλλεράκι, εις τόν όποιον, ως γνωστόν, έχει άνατεθί ή διαχείρισις του Μεγάρου.

Εάντητον ευχαίνει, ότι δέον νά άποσταλώσι τά έν λόγω ποσά τό ταχύτερον, διά νά δυνηθώμεν έντός του μηνός Μαΐου νά προδώμεν εις την αγοράν του οικουπέδου, αξιοποιούντες ούτω και τά ύπάρχοντα εις την διάθεσιν μας χρήματα, άτίνα προέρχονται εκ των εισφορών των συναδέλφων.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

'Η Διοίκησις της 'Ομοσπονδίας, έπιθυμούσα όπως αί εργασίαι της ΚΔ', Γενικής Συνελεύσεως διεαχθώσιν κανονικώς και άπροσκόπως, εις τρόπον ώστε νά προληφθί και έλαχίστη άνευ άποχρόντου λόγου άπάλεια χρόνου, άνακοινού, ότι τά Γραφεία της 'Ομοσπονδίας θά είναι άνοικτά καθ' όλην την ήμέραν (Κυριακήν 6 'Ιουλίου έ. έ.). Κατά της ίδιαν ήμέραν θά γίνη ή κατάθεσις των πληρεξουσίων και ή ταμειακή έξόφλησις των όφειλετών Συλλόγων.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΝΕΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ

- 1) Παπαθανασίου Δημήτριος εις 'Ηράκλειον.
  - 2) Λάζαρης Κωνσταντίνος εις Κάτω Νευροκόπιον.
  - 3) Αρματάς Ευστάθιος εις Κομοτηνήν.
- 'Η Διοίκησις της Διδασκαλικής 'Ομοσπονδίας συχαίρει τούς νέους έκλεκτούς του κλάδου και εδχεται εδοδοκίμησιν.

Ο ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΣΥΝΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ

Εις την 'Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έδημοσιεύθη ό νόμος περί συνυπηρέτησεως συζύγων εκπαιδευτικών λειτουργών και λοιπών δημοσίων ύπαλλήλων και στρατιωτικών.

Τά σπουδαιότερα άθρα του Νόμου έχουν ως άκολουθώς:

α') Εις κενάς θέσεις σχολείων, μη λειτουργούντων εις πόλεις με πληθυσμόν άνω των 5 χιλ. κατοίκων ή έθρας 'Επιθεωρητών μετατίθενται εκπαιδευτικοί λειτουργοί, όν ό σύζυγος ή ή σύζυγος ύπηρετεί εις τό αυτό χωρίον ή κομμόπολιν.

β') Εις κενάς θέσεις σχολείων, λειτουργούντων εις πόλεις άνω των 5 χιλ. κατοίκων ή έθρας 'Επιθεωρητών, μετατίθενται άκπαιδευτικοί λειτουργοί προς συνυπηρέτησιν μετά των συζύγων των, έφ' όσον έχουν πενταετή έγγαμον βίον.

γ') Εις τούς πίνακας τεταθετών εις κενάς θέσεις των Σχολείων 'Ηρακλείου, Πατρών, Κερκύρας και 'Ιωαννίνων προτάσσονται αί διδασκάλισσαι σύζυγοι ύπαλλήλων, ύπηρετούντων εις τάς πόλεις ταύτας, έφ' όσον αί αίτιόσαι την μεταθέσιν έχουν 5ετή εκπαιδευτικήν ύπηρεσίαν και 5ετή τούλάχιστον έγγαμον βίον.

δ') Εις τούς πίνακας μεταθετών εις Σχολεία της τώας Διοικήσεως Πρωτεύσεως και Θεογικής περιλαμβάνονται κατά προτεραιότητα σύζυγοι εκπαιδευτικών, έφ' όσον έχουν και αύται 5ετή ύπηρεσίαν και 5ετή έγγαμον βίον, 15% διά την τ. Διοίκσιν Πρωτεύσεως, και 10% διά την Θεογικήν, άνεστρατήως της ύπάρξεως ή μη κενών οργανικών θέσεων. Τούτο θά ίσχύη κατά την πρώτην έφαρμογήν του Νόμου και έπί τρία σχολικά έτη.

ε') 'Ομοιοί πίνακες θά καταρτισθώσιν και διά τρεις νηπαγωγούς διά την τώας Δ. Πρωτεύσεως και καί διά δύο διά την Θεογικήν.

ΣΥΝΑΡΜΑΙ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΥΠΕΡ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΚΑΙ 'ΑΙ. ΒΗΜΑΤΟΣ.

Βασίλης Γεώργιος	35.000
Σύλλογος Φθιώτιδος	1.000.000
Σύλλογος Λαρίσης;	2.000.000
Σύλλογος Κερκύρας	605.000
Σύλλογος Κερκύρας	2.000.000
Σύλλογος 'Ιωαννίνων	2.000.000
Σύλλογος Καλαβρύτων	1.300.000
Σύλλογος Καρυστίας	70.000
Σύλλογος 'Ολυμπίας	67.000
Σύλλογος Κω	1.937.600
Διδασκαλικοί Κυθήρων	560.000
Σπύρος Τούλης	20.000
Σύλλ. Δ' περιφ. 'Αθηνών	1.000.000
Σύλλ. Γιαννιτσών	1.820.000
Φίλιος Νικόλαος Θήβαι	35.000
Σύλλογος Λευκάδος	1.100.000
Μ. Πισσούνης Δημοσίευμα	50.000
Σύλλογος Διδμομοτείχου	2.124.000
Σύλλογος Μεγαμβέλου	1.310.000

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΑΙΑ ΤΟ ΜΕΓΑΡΟΝ ΜΑΣ

Α) 'Αξία βιβλίων «'Ομορφος Κράμος» Δημοσίου Σχολείων Ν. Χαλκηδόνος 'Αθηνών	1.120.000
Β) Δην. Διοικ. Σχολείων Β' περιφ. 'Αθηνών	700.000
Β) 1)3 'Αξία Βιβλίων 'Εθν. Λαβάρων	99.000
Σύλλογος Λήμων	25.000
Τεμφ. Κουλουλιά	25.000
Γ) Σύλλογοι	
'Αμαλιάδος	900.000
Δ) Σχολεία	
Β' Δημ. Σχολ. Καλλιθέας	100.000